

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 25 (271) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1952 m. BIRŽELIO-JUNE 18 d.

PRICE 10 ct. XII METAI

„Amerika nepripažino ir nepripažins Pabaltijo okupacijos“ --- pareiškė JAV prezidentas Trumanas

SAVAITINĖ POLITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA.

Praėjusi savaitė mums buvo gedulo savaitė. Prieš 11 metų Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų okupantas — Rusija, — vykdydama savo imperialistinius tikslus, pradėjo masinį lietuvių naikinimą — žudymą. Per dvi dienas keliasdešimt tūkstančių Lietuvos gyventojų žiauriausiu būdu buvo suminti vidunaktį ir nežmoniškai būdu išvežti į tolimas Rusijos sritis, o daugiausia į Sibirį, kur jie badu ir nepakeliamu darbu nežmoniškose sąlygose kankinami ir žudomi. Iš tų dešimčių tūkstančių išvežtųjų dauguma jau yra nukankinti. Ir tai visokių luomų žmonės — darbininkai, amatininkai, ūkininkai, tarnautojai, laisvų profesijų žmonės, kunigai ir kitoi.

Šis faktas sujaudino ne vien nus genocido pažeistuosius, bet ir laisvas tautas, kurios vis daugiau įsijaučia

ZIAURŲ KOMUNISTŲ BESTIALISKUMĄ

Birželio baisių dienų įvertinimas ir paminiėjimas šiame ypaci būvo sąmoningas ir gražus Amerikoje, kurios ne tik atskirai asmenys, bet ir valdžios vyrai pareiškė Pabaltijo tautos užuojautą ir parodė didelį žmoniškumo principų supratimą.

Ypatingai reikšmingas ir NEPAFRASTAI SVARBUS JAV PREZIDENTO TRUMANO PAREIŠKIMAS.

Prezidentas H. Trumanas birželio 14 proga Baltijos Vals tybių Laisvės Komiteto Pirmininkui Vaclovui Sidzikauskui atsiuntė telegramą:

„Neįsėto Sovietų įsiveržimo į Baltijos valstybes dyklytųjų metinių proga, siunčiu Jums nuoširdų sveikinimą. Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė ir tauta jaučia instinktyvią ir gilią užuojautą pavergtos Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautomis, drauge paslyskėdama okupacinės jėgos aktais, kurių privertinė okupacijos mes niekad nepripažinome. Mes įvertiname Estijos, Lietuvos ir Latvijos diplomatinį ir kitų atstovų ryžtingas pastangas savų tėvynių vardu. Mes neužmiršime mūsų baltiečių draugų. Mes perduodame per jus jiems, kur jie bebūtų, mūsų nuoširdžiausią viltį, kad jiems nepritrūks ištvėrimo ir kantrybės pergyventi primestą triuškinančią tironiją ir jie vėl džiaugsis nepriklausomybe ir laisve laisvųjų tautų bendruomenėje.

Harry S. Truman“.

Greta prezidento Trumano daugelis atsakingų JAV valstybės vyrų, kurių tarpe ir užsienių reik. viceministeris Dullas, dalyvavęs Klaipėdos krašto perdavimo Lietuvai byloje ir lenkęsis Lietuvoje, padarė užuojautos pareiškimus Pabaltijo valstybėms ir reikė išitikinimų, kad sovietinė tironija, kaip ir visos kitos, gali tverti tikrai ribotą laiką, bet neišvengiamai sprogs ir subyrės.

Ryšium su V. Vokietijos laisvės pripažinimu ir susidariusiu tarptautiniu įtempimu, Berlyne posėdyje Amerikos, D. Britanijos ir Prancūzijos vyr. komisarai, kurie aptarė piemones, kas

REIKTŲ DARYTI, JEIGU KILTŲ SOVIETINIS AGRESIJOS PAVOJUS?

Šis pasitarimas dėl pasiprie-

šinimo sovietų agresijai sukėlė tūlių gaudų apie galimą greitą karą, tačiau, iš tikrųjų kokių tokių galimybių dar ne numatoma. Karas bręsta, palyginti labai greitai, bet šiomis dienomis jo dar nesitikima sulaukti. Kol kas dedamos pastangos išvengti karo nelaimės. Štai ir dalyvaudamas

PIRMOJO ATOMINIO SUBMARINO KRIKSTE

prez. Trumanas pareiškė, kad jis turi tarnauti Amerikai ginoti, bet Amerika karų neapkenčia ir jų nenori. Ta prasme ir D. Britanijos darbiečių lideris Attlee išleido atsisaukimą, kuriame sakoma, kad

NEREIKIA VENGTI SUSITIKTI SU RUSIJA

ir kiekvieną progą reikia išnaudoti deryboms. Jis, be kitko, pasakė, kad DB turi laikytis

šiaures Atlanto pakto ribose ir Europos kariuomenėje dalyvauti tikrai tokiu atveju, jeigu joje dalyvaus Amerika ir Kanada. Bet JAV parlamentas

PRĖMĖ KARO BAZIŲ STATYMO ĮSTATYMĄ

kuris numato 2 milijardus 750 tūkstančių dolerių samatą. Karo bazės bus statomos ne tik Amerikos teritorijoje, bet ir kitur.

Prancūzijos karo ministeris Plevien pareiškė, kad iš JAV gavo 150 milijonų užsakymų karinei pramonei, kas Prancūzijai leis padidinti kariuomenės jėgas 130.000 pėstinųjų, 50.000 aviacijos ir 12.000 vyrų jūrų laivyną.

SOVIETŲ OKUPUOTOJI VOKIETIJA ATSIGINK- LUOJA.

Mobilizuoja vis dar į „po-

licią“, bet jėgumas, įstoja į „policiją“, jau nepaleidžiamas. Dėl to padidėjo vokiečių bėgimas į vakarus, kuriuose dabar susidarė per 10 milijonų pabėgėlių vokiečių iš Rusijos okupuotų sričių.

Bėga ir iš Rusijos. Paskutiniu metu iš Rytų Turkestano pabėgo per kalnus ir dykumas tūkstančiai žmonių. Aišku, kad tai „ne prieš gerą“.

STOCKHOLME TEISIAMI SSRS SNIPAI.

Pasirodė, kad tai yra komunistinių laikraščių redaktoriai ir bendradarbiai. Snipų tinklą Rusija Švedijoje buvo paskleidusi labai plačiai. Komunistai išdavinėjo Rusijai Švediją.

Rusija vis daugiau nervina si dėl kiekvieno mažmožio. Ju goslavija, pav., pareiškė, kad

Trečias pasaulinis karas prasidės dar šiais metais...

RASOMA DREW

Jei sovietų planai yra patremti tikrai kariniais apskaičiais vimas,—rašo Drew Middleton, New York „Times“ biuro šefas Vokietijoje, rusai puls — prades karą Europoje šiais metais.

NATO gynyba, kaip D. Middleton skaičiuoja, dar netvirtai stovinti šį pavasarį, yra reikšminga, tačiau ligi 1953 m. rusai tuos persvarą. D. Middleton'o realistinis apskaičiavimas duoda sovietams penkias pirmenybes: 1) vyravimą ore, 2) puikius tankus ir artileriją, 3) milžiniškus žmonių rezervus, 4) pramonę įkinkytą pasirusimui kariauti ir 5) efektyvią propagandą.

Tačiau SHAPE politika, jis sako, stiprina Vakarus kasdien. NATO, sako Middleton, gen. Eisenhowerio žodžiais, turi du pagrindinius tikslus:

1) bendrai paėmus, atbaidyti rusus nuo pradėjimo puolimo karo skubiai atsiginklavus ir

2) ypatingai, sudaryti tokią stiprią gynybos liniją Vokietijoje, kad jei rusai pulstų, tai jie galėtų būti sulaukyti, neužimant tokių pramonės centrų kaip Ruhr'as, kuriuos jie privalėtų laimėti išlaikymui — veimui globalinio karo.

Abu tikslai, tiki Middleton, gali būti realizuoti su dar vienu, „mažones metais“ (reikia suprasti, jei laik vienerių metų rusai nepuls — neprades karo).

„Pagrindinis mazgas Vakarų Europos gynybos plane, pripažįsta Middleton, yra tai, kad ginkluota Vokietija gali pakeisti savo kailį... Tačiau ši rizika yra mainoma į baisius pavojus, kuriuos prieš akis turi Vakarų Europa ligi į apsiginkluos apsaugojimui nuo Sovietų invazijos...“ (J. Sk.).

VENECUELOS LIETUVIAI LANKSĖ PREZIDENTŲ JE

Venecuelos nepriklausomybės dieną didelė lietuvių delegacija, vadovaujama Venecuelos liet. bendr. pirm. V. Venkaus, buvo priimta prezidentūroje, kur ji Venecuelos prezidentui įteikė specialų raštą ir dovanas, bylojančias apie Lietuvą ir lietuvių tautą.

Prezidentui įteikta rašte be ko kita sakoma: „Tai duoda

MIDDLE TON KNYGOJE „THE DEFENSE OF WESTERN EUROPE“

mums labai gražią progą kreiptis į Jūsų Excelenciją, kad Jūs savo pilnu autoritetu padetumėte lietuvių tautai jos dabartinėje byloje dėl Lietuvos laisvės, kuri šiuo metu yra svetimųjų pajėgų okupuota ir naikinama. Prašome Jūsų, kad Venecuela per savo atstovus tarptautiniame forume keltų balsą prieš dabar vykdomą genocidą visame Pabaltije, kur

AMERIKOS NAUJIENOS

Užgesintos plieno fabrikų krosnys.

Kelis kartus „NL“ buvo rašyta apie Amerikos plieno pramonės darbininkų streiką, kuris buvo rengiamasi paskelbti nuo šių metų sausio mėn. i d. CIO plieno darbininkų unija reikalavo pakelti 26 centus valandai. Apie tai plieno pramonė nei girdėti nenorėjo. Pabrangus pragyvenimo išlaidoms darbininkai savo teisėtus reikalavimus vykdydami buvo bešėmą ir visuotinį streiką.

Prezidentas, matydamas, koks nepataisomas pavojus užgula kraštą, plieno pramonę pavėdė valdžios kontrolė. Darbininkai nesipriešino ir darbą tęsė toliau. Pieno savininkai šį prezidento žygį apskundė teismui ir palaikė. Vėliau kreipėsi į vyriausią šalies teisimą, kuris prezidento žygį rado nekonstituciniu ir plieno pramonę grąžino jų savininkams. Darbininkai tik po teismo sprendimo paskelbimo birželio 2 d. 4 val. vakar išėjo į streiką. Pieno kompanijos, matyt, jau iš anksto žinojo, kad jos būtų laimėjančios ir jau gegužės 24 d. atliko pavėgiamuosius darbus plieno liejyklų krosnims užgesinti.

Šiuo laiku visoje Amerikoje plieno fabrikai stovi. Prie jų vartų stovi išstatytos pikietų komandos. Derybos dėl plieno kompanijų ir plieno darbininkų CIO unijos vyksta, tačiau neįtikėtina, kad susitarimų. Pieno fabrikų streikas suparalizuos ir kt. Amerikos pramonę. Susidarys dideli skaičiai bedarbių. Tuo pačiu su duodamas didelis smūgis krašto saugumui ir jo vidaus ūkinei struktūrai. Jei darbininkai su darbadaiviais dėl atlyginimo pakėlimo nesusitars, padėtį gelbėti turės išeiti Kongresas ar

prezidentas. Pirmasis gali atsisveikdamas į kritišką tarptautinę padėtį, plieno pramonę vel pervesti valdžios kontrolėn. Prezidentas kraštutiniu atveju dar gali panaudoti Taft-Hartlei aktą, pagal kurį darbininkai dar 80 dienų turėtų dirbti.

Darbininkų reikalaujamas pakelti atlyginimas yra minima, kuris savininkams atsieiti tik po 60 centų nuo pagamintos plieno tonos. Atsisveikiant į milijonius plieno kompanijų pelnus, tai galima atlikti labai lengva širdimi, nereikalaujant pakelti plieno kainas. Tačiau kapitalas sunkiai duos tvarkomas. Sustojus plieno fabrikams, kokius auos tolius turi kompanijos ir visas kraštas, palyginus reikalaujamų darbininkams uždarbių pakelimu, gaunasi tikras baubas. Tačiau užsispyrimas ir už tai yra didesnis.

J. Janulaitis.

— New York birž. 15 d. įvyko bendras pabaltiečių protesto mitingas, priėmęs protesto rezoliuciją prieš Pabaltijo okupaciją.

— JAV Williamsburg birž. 12 d. sovietų pavergtos tautos pasirašė bendradarbiavimo ir demokratinių principų gerbimo deklaraciją. Pasižadėta siekti jungtines Europos.

— Pabaltiečiai pikietavo Maliko būstinę New Yorke.

— DB karo min. Alexander iš Tokio atskrenda į Ottawą, paskui vyks tartis į JAV.

— Kanados parlamentas priėmė Europos saugumo garantijų rezoliuciją.

— Švedijos karalius įspėjo tautą būti pasiruošus gintis nuo sovietinės agresijos.

— DB karo ministeris Alexanderis lankosi Korejoje ir tirta ten esančias sąlygas.

jos pasieny Bulgarijoje sovietai stato naujus kariuomenės barakus. Švedijos du lektuvai, skraidę per Baltiją, numušti. Dingus keleiviniam lektuvui, kitas lektuvas jo įsieškojo, bet 90 mylių nuo Estijos tas lektuvas buvo užpultas rusų naikintuvų, kurie jį paleido kulkosvaidžių ugnį ir numušė. Švedijos ministerių kabinetas dėl to turėjo posėdį, ir Rusijai pareiškė protestą. O žinones, sujaudinti tokiu nežmonišku rusų elgesiu,

APGULĖ RUSIJOS ATSTO- VYBĘ STOCKHOLME,

ir ją turėjo saugoti policija.

Korejoje komunistų sukelti žiaurumai su karo beleisvais liudija, kad Krenlius griebiasi desperatiškų priemonių, kas savaime provokuoja karą. Gali ma prieiti, kad Rusija jau eina į Trečią pasaulinį karą, nes nesitiki, kad laikas dirbtų jos imperializmo naudai.

— Trumanas pasiūlė tarptautinei komisijai ištirti Korejos beiavsių stovyklas, kuriose komunistai išžudė keliasdešimt antikomunistų, darydami linčo teismus. Tai naujas bjaurus komunistų smurtas, kokio istorija nežino.

— Kubos prezidentas Batista pareiškė, kad komunistai stengiasi išnaudoti neturtinuosius savo tikslams siekti.

— Prel. Balkūną spec. audienčioje priėmė Popiežius.

— Venecuelos valdžia nutraukė ryšius su Rusija.

SASKATSCHEWANE LAI- MI RINKIMUS VĖL SOCIALISTAI

Regina, Sask. Naujuose provincijos valdžios rinkimuose trečią kartą laimėjo socialistų partija. (Cooperative Commonwealth Federation).

Ligšiolinis min. pirm. Douglas gavo 246.560 balsų, liberalai 181.783, „Social Credit Party“ 18.157, pažangieji konservatoriai — 8.059.

Iš provincijos parlamento 53 vietų, socialistai laimėjo 42, t. y. 11 vietų daugiau, negu ligi šiol turėta.

STALINĄ PAKEIS TRIUMVIRATAS.

Londono komunistų spaudo rašo, kad jei įvyktų koks netikėtumas su J. Stalinu, tai jo vietą užimtų triumviratas iš V. Molotovo, L. Berio ir G. Malenkovo. Šiame komitete būtų padalintos pareigos tokiu būdu: Molotovas priimtų krašto administraciją, Beria, kuris būtų komiteto pirmininkas, pamitų kariuomenės, aptos policijos ir informacijos tarnybą, ir Malenkovas pauntų savo žinio komunistų partijos reikalus.

NAUJI KANADOS LIETUVIAI

„Arosa Kulm“ į Montrealio uostą VI. 17 d. iš Vokietijos ir Anglijos atvežti:

Foktas Ona į Kitchener, Ont.
Foktas Edvinas „
Foktas Hiide „

Janukavičius Adolfas į Mont-

realį
Janukavičius Marija „
Janukavičius Bronius „

Sveikiname naujai atvykusius, linkime čia sėkmės ir in-formuojame, kad „NL“ naujai atvykusiems siunčiama bar-gan ligi jie prasigyvės.

KAROLIS ŽALKAUSKAS SUDARO VYKDOMĄJĄ TARYBĄ

Išvykdamas į paskyrimo vietą birželio 11 d., naujasis VLIKo Vykdomosios Tarybos pirmininkas prof. Karolis Žalkauskas pareiškė, kad jo tikslas yra jungti, konsoliduoti lietuvių pajėgas bendram mūsų tautos darbui (nes vienin-gumas yra mūsų galybė), spręsti aktualius klausimus, kurie ta kovą stiprina. Tokių svarbesnių klausimų tarpe yra diplomatų šefo ir Maž. Lietuvos atstovo VLIKe klausimai.

K. Žalkauskas yra senas visuomenės veikėjas. V. Liaudininkų Sąjungos narys, 60 m. amžiaus. Jis gimnazijos moks-lą ėjo Mintaujoje, o teisių moks-lus baigė 1916 m. Maskvos uni-versitete.

Lietuvoje jam teko eiti visą eilę atsakingų pareigų. 10 metų jis profesoriavo universitete, dėstydamas teisių fakultete. Buvo Vidaus Reikalų Ministeriu, Vyr. Lietuvos Teismo prokuroro padejėju, Lietuvos Kariuomenės Teismo prokuroru, Klaipėdos krašto gubernatorium.

LIETUVIŲ GYVEIMO IR VEIKLOS PARYŽIUJE KRONIKA.

Gegužės 25 d. L. Š. Dr. ja Prancūzijoje surengė Motinos Dienos minėjimą. O. Bačkienė laike paskaitą apie Motiną, pagal lietuvių dainas ir tautos saką. Dr. S. Bačkis, BALFo vardu įteikė vyriausia ir jausniausiai amžiumi motinoms (Gasiūnienei ir Vaicekauskieni — pabėgėlėms) BALF-o vardu simbolinę motinoms dovanėlę. Dainavo L. Š. Dr. jos vardu veikiąs choras ir pot-pori lietuviškas dainėles pagrojo orkestras. Dirigavo p. S. Užpoievičius. Deklamavo — p. B. Strankauskaitė (lankanti Dramos studiją) ir p. B. Kučinskas. Susirinkusiųjų vardu p. gen. št. pulk. J. Lans koroniskis padėkojo L. Š. Dr. jos Valdybai ir p. O. Bačkieni už nepaprastą rūpestingumą kultūrinėje lietuvių veikloje.

— Prancūzijos lietuviai gavo iš BALF-o 55 mašius vartotų drabužių, 5 dėžes vartotų batų ir maisto atsargų 5 dėžes. Šie dalykai buvo paskirti tyti visiems Prancūzijos lietuviams.

— Dr. S. Bačkis, laikė pranešimą Prancūzų Katalikų Intelektualių Centre (C. C. I. F.) apie tai, ko pabėgėliai - tremtiniai trokšta teisinės, administratyvinės globos srityje ir kūrūrinėje plotmėje.

— Birželio 4—5 dd. buvo jo Paryžiuje, grįždamas iš Barcelonos vysk. V. Brizgys. Buvo jo metu J. E. vysk. Brizgys apsilankė Apašt. Nunciatūroje ir pas P. Bačkus. Tu rejo pasimatymą su L. K. O. S. Vadovybe — p. Galdikiene, Dr. Karveiene, Dr. N. Brazėnaite. Iš Paryžiaus Vysk. Brizgys išvyko į Vokietiją, kur aplankė J. E. Arkivyskupą J. Skvirecką.

— Birželio 18 d. lietuviai, latviai ir estai rengė birželio mėnesio trėminų pamėnijimą. Šį panėjinimą globojo Prancūzų komitetas už Laisvąją Europą, o joms pirmininkavo to Komiteto generalinis delegatas p. Henri Frenay, buvęs Prancūzijos Ministerių Kabineto narys, ir Vokiečių Okupacijos metu vienas recistencijos vadų.

Tai pirmas višas šio Prancūzų Komiteto veiklos pasireiškimas pavergtųjų kraštų atžvilgu.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEMLOCK 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$ 5.00 Canada \$ 5.00

Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50

Visur kitur \$ 6.00 Other Countries \$ 6.00

Teksto eilutė ct. 0.15 Pajieškojimų kaina .. \$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Rinkimų pasekmės
aiškinant

DVI APYGARDOS JAU PAAIŠKĖJO.

Jau dvi apygardos turime vi
sai paaiškusias. Vakarų apy
gardą ir Quebec'o apygardą.

Vakarų apygardoje yra iš
rinkti trys Kanados Lietuvių
Krašto Tarybos nariai: Jonas J.
Juškaitis, Adomas Kantautas
ir Paulius Siugždinis; Quebec'
o apygardoje išrinkti septyni
nariai: Kostas Andruskevičius,
Marija Arlauskaitė, Petronėlė
Juškevičienė, Jonas Kardelis,
Petras Lukoševičius, Kazimie
ras Rickus ir Kostas Toliušis.
Tokių būdu jau yra paaiškėję
dešimt narių iš keturiasde
šimties, lygiai ketvirtadalis.

AIŠKINAMA ONTARIO
APYGARDA.

Dabar vyksta balsavimo duo
menų suvedimas Ontario apy
gardoje. Per vieną posėdį su
vesta šešių apylinkių. Liko dar
šešios apylinkės, kurios bus su
vestos sekančiame KLB-LOK
o posėdyje, įvykstančiame bir
želio 20 dieną. Šiame posėdy
je, spėjama, jau bus galutinai
suskaiciuoti Ontario apygar
dos apylinkių balsavimo duo
menys ir jau paaiškės Ontario
apygardos Krašto Tarybos na
riai. Šioje apygardoje greičiau
siai nusvers didžiausios — To
ronto — apylinkės duomenys,
bet vienas kitas asmuo gali ir
pasikeisti vietomis.

Balsavimo duomenys, ku
riuos vėliau paskelbsime, Onta
rio apylinkėse labai margi ir pa
lyginti labai skirtingi. Vienas
reikšmingas iš to, kas akylinėse
aiškėja, pastebimas gana ryš
kiai: ten, kur veike skautai, jie
surinko, palyginui, gana daug
balsų.

BENDRIEJI RINKIMŲ
DOMENYS

Galima jau dabar spėti, kad
Bendruomenės Krašto Tarybos
rinkimai, rodos, taip tvarkin
gai ir taisyklingai pravedami
ji pirmojoje Kanadoje, bus pa
mokinanti tiek patiems Kana
dos lietuviams, tiek Jungtinių
Amerikos Valstybių lietuviams,
tiek ir kitoms lietuvių koloni
joms. Bendrai imant, labai
ryškūs yra propagandos vai
siai, — neveltui ir propagandą
dabar yra atrėpęs didžiulis
dėmesys ir neveltui steigiamos
yra net propagandos ministeri
jos.

Bet yra faktas, kad tūlais at
vejais jokia agitacija bei propa
ganda neveikia, nežiūrint net
didelių pastangų. Pavyzdžiui,
kažkodėl „užsikito“ Timmins
ir Norandos apylinkės. Vienai
siųstosios balsavimo priemonės

grįžo atgal, kitai siųstosios bal
savimo priemonės nesugrįžo ir
jokių žinių apie balsavimus
nėra...

PAPILDOMIEJI MANITO
BOS RINKIMAI.

Ligi spausdinant šį straips
nį, iš Manitobos apygardos no
rintieji balsuoti paštu prisiun
tė 74 prašymus. Šis skaičius
dar gali pakisti, nes paskutinis
terminas prašymams išsiųsti
yra birželio 17 diena. Tas, pa
tikslinant, reiškia, kad pasku
tis terminas išsiųsti prašymui
yra birželio 17 diena, ir dar
tiksliau: siunčianajame voke
turi būti tos dieros pašto ants
pudas.

KLB-LOK'o Technikinė Rin
kimų Komisija pirmiesiems,
prisiuntusiems pareiškimus,
balsavimo lapelius ir vokus jau
išsiuntė.

Kadangi patirta, kad balsuo
tojai net labai tiksliai pranešas
žinias ne visi suprato, todėl ir
kiekvieną voką yra įdėtas ly
dimasis raštelis, kuriame išsa
miam nurodyta, kas siunčiama
(po du vokus ir po balsavimo
lapelį) ir kas su kuo reikia pa
daryti (balsavimo lapelio pas
kutinėje grafoje kryžmai per
braukti dviejų kandidatų nu
merius, lapelį įdėti ir KLB-LO
Ko antspaudą turintį voką, ku
ris reikia užlipinti ir, perlenkus
per pusę, įdėti į kitą voką, ku
ris turi KLB-LOK'o Technikinė
nės Rinkimų Komisijos adre
są; šiame voke būtina reiklia
rašyti savo — siuntėjo — ad
resas, ir prilipinti už 4 centus
pašto ženklelį).

Pabrėžtina nurodoma, kad
šiuos su balsavimo lapeliais lai
škus reikia išsiųsti ne vėliau
kaip birželio 30 dieną. Tas
reiškia, kad balsavimo laiška
tai pat turi būti įmesti į pa
što dėžes, kad paštas juos ants
pauduotų antspaudais, kuriuo
se būtų įžymėta data ne vėle
nė, negu birželio 30 dienos.
Savaime aišku, kad ankščiau
geriau yra išsiųsti, bet kas bus
išsiųsta vėliau, negu birželio
30 dieną, tai jau nebus užskai
tyta.

Pav., iš kažkur 4 Rodney
apylinkės nariai gavo balsavi
mo korteles ir vokus, bet jie
balsavo jau po nustatyto laiko,
todėl jų balsai neužskaityti.
Todėl ir Manitobos tautiečiai,
balsus paduodą paštu, turi ne
praleisti birželio 30-tos dienos
termino.

Tokia yra balsavimų būseną
išleidžiant šį „NL“ numerį.

PANELE JULĖ ŽEMGULYTĖ

ir

PONĄ PRANĄ MIČKŲ,

sukūrusius lietuviškos šeimos židinį tremtyje, toli nuo
savo brangios Tėvynės Lietuvos, sveikiname ir linki
me laimingo ir ilgo gyvenimo.

Petras, Bronius, Vladas.

SPAUDOS APŽVALGA

ANKŠCIAU AR VĖLIAU, BET TIESA PAAIŠKĖJA.

Tai yra labai teisingas pa
sakymas, kuris visai tinka mū
me „Australijos Lietuvis“ ap
su ginčiu su „Teviškosės Žibu
liais“ dėl tolimosios Australi
jos lietuvių bendruomenės su
važiavimo, kurio nutarimus „N.
L.“ buvo paskelbusi, Dėliū, T.
Ž.“ buvo padarę užmetimų, esą
tokių nutarimų nebuvę padary

ta. Savo teigimus „TŽ“ parė
sakymas, kuris visai tinka mū
me „Australijos Lietuvis“ ap
su ginčiu su „Teviškosės Žibu
liais“ dėl tolimosios Australi
jos lietuvių bendruomenės su
važiavimo, kurio nutarimus „N.
L.“ buvo paskelbusi, Dėliū, T.
Ž.“ buvo padarę užmetimų, esą
tokių nutarimų nebuvę padary

Pažinkime Kanadą

ISTORISKA KANADOS SALA APGYVENDINAMA
NAUJAIŠ KANADIEČIAIS

Wolfe Island Ontarijos ežestas net už Churchill'o są
re, kuri yra į pietus nuo Kings
tono, yra 27 mylių ilgio, sep
tynių mylių pločio ir apima
maždaug 1.200 akių. Pasauli
nių karų laikotarpįje daug kas
apleido tuos ūkius.

Wolfe Island dabar 250 nau
jieji kanadiečiai iš Olandijos
superka tuos ūkius.

NAUJIEJI KANADIEČIAI
GALI GAUTI PO VIENŲ
METŲ VAIKŲ PRIEDĄ

Kanados Socialinės apsau
gos ministeris Hon. Paul. Mar
tin paskelbė, kad vaikai, kurie
negimę Kanadoje, turi teisę
gauti vaikų priedą po vienų me
tų buvimo šitame krašte.

Pranešimai iš atskirų krašto
sričių rodo, „sako Mr. Martin,
kad turima dar vesuripratimų
naujai atvykusių tėvų tarpe.

„The Family Allowances
Act“ buvo pagerintas 1949 me
tais, sumažinant laikotarpį nuo
trijų iki vieno metų vaikams,
kurie negimę Kanadoje. Yra
pranešta, kad gar didelis skai
čius tėvų nepadarė prašymo
vaikų priedo gavimui po vienų
metų buvimo šitame krašte.

Vaikai, kurie gimę čia Ka
nadoje, nesvarbu kaip ilgai jų
tėvai yra išbuvę šitame krašte,
turi teisę gauti priedą nuo pat
jų užgimimo.

Vaikų priedas nemokamas
automatiškai. Kiekvienas turi
paduoti prašymą tam tikslui
„Family allowances office“ sa
vo provincijos sostinėje. Iš
mokėjimai prasideda tik po vie
no mėnesio nuo prašymo pa
tvirtinimo ir jie baigiasi, kai
vaikai pasiekia 16 metų am
žiaus.

BRITŲ IR KANADIEČIŲ
VAIKŲ PASIKEITIMAS.

Pasikeitimams mokyklinio am
žiaus berniukais ir mergaitė
mis tarp Britanijos ir Kanados,
kuris prasidėjo 1949 metais,
vėl prasidės 1953 metais. Jis
buvo šiais metais pertrauktas
dėl Karaliaus Jurgio VI mir
ties.

1953 metais gegužės mėn.
pabaigoje penkiasdešimt mer
gaikių iš skirtingų Kanados sri
čių vyks šešiom savaitėm į Ang
liją, kur jos dalyvaus Karahe
nės Elzbietos kaimynavime. Rug
pjūčio mėn. penkiasdešimt mer
gaikių iš Anglijos padarys pa
našų vizitą Kanadoi.

Westono Jauanimo Kelionių
tikslas yra remti tarptautinių
reikalų supratimą ir išvystyti
vadovavimą jaunų žmonių tar
pe.

CHURCHILL, — ARKTI
KOS PAKRAŠČIO UOSTAS

Churchill — tai kaimelis su
300 žmonių, sunkiai gyvenan
čių ant plikos uolos, — kur
Churchill upė įteka į Hudsono
įlanką šiaurės Manitobos. Jis
gali pavirti į mūsią vietovę
arba į svarbų transporto ir ka
syklų centrą. St. Lawrence van
dens kelias gali nušluoti Chur
chill'į nuo žemėlapiu. Iš kitos
pusės geležinkelis gali būti pra

kusio 1951 m. gruodžio mėn.
29—30 dd. Melbourne aprašy
mas, pasirašytas J. S. inicialais.

J. S., savo aprašyme, nežinia
kuriais sumetimais prasielė
su tiesa, kiek liečia rezoliuciją
VLIKui. Jis rašo „...buvo pa
siųsta rezoliucija, kuria puola
mas VLIKas, neturinti konkre
čių faktų, nei pagrįstų kaltini
mų, o pati rezoliucija buvo su
redaguota nepriimtina forma...
Tuo būdu rezoliucija nebuvo
priimta“.

Kad tokiu aprašymu nebū
tų klaidinama Australijos lie
tuvių visuomenė, prezidiumo
vardu pranešu, kaip iš tiesų su
ta rezoliucija yra buvę.

Per balsavimą už rezoliuciją
pasisakė 15 atstovų ir prieš ją
2 atstovai. Kiek atstovų susi
laikė, t. y. nei už, nei prieš ne
balsavo nebuvo net atsklausta,
nes susilaikiusieji neturėjo jo
kios reikšmės rezoliucijos pri
ėmimui ar atmetimui. Pagal
A. L. B. Statuto 24 str. visi
klausiai suvažiavime spren
džiami paprasta balsų daugu
ma, išskyrus paties statuto kei

Šiuo metu 80 proc. Churchil
l'o gyventojų dirba prie staty
bos darbų Churchill'o forte;
— tai trijų Kanados kariame
nės šakų tyrimų bei pratybų
vieta. Likusieji dirba uoste,
kur per tris mėnesius metuo
se Manitobos ir Saskatchewano
kviečiai būna siunčiami į Eu
ropą, arba gyvena iš spąstais
sugautų žvėrių kailių.

Fortas buvo įkurtas 1717
metais ir vėliau pavadintas
Prince of Wales vardu. Kai
melis, įsisteigęs ant upės kran
to apacioj forto, buvo pavadin
tas Barono Churchill of Ay
mouth vardu, kurs buvo tre
čiuoju Hudson's Bay bendro
vės valdytoju. Tik 1928 me
tais geležinkelis buvo praves
tas iki Churchill'o; po trejų me
tų buvo pastatytas didžiulis
elevatorius grūdams ir užbaig
ti uosto įrengimai.

Kai Jungtinės Amerikos
Valstybės įstojo į Antrąjį Pa
saulinį karą, buvo nutarta įsteig
ti sužeistųjų priėmimo punk
tą Churchill'o kaimely. Buvo
spėjama, kad sužeistųjų skai
čius per kėlimais Normandi
jon perplūds visas rytų Kana
dos bei Amerikos uostų ligoni
nes. Tuo reikalu ir buvo įkur
tas sužeistiesiems pagalbos
punktas Churchill'y. Tačiau iš
Anglijoje iševakuotųjų sužeis
tųjų kiekis nepasiekė numaty
tojo skaičiaus ir stovykla ne
buvo panaudota, kaip sužeis
tųjų priėmimo centras. Po ka
ro ligoninės pastatus perėmė
Kanados ir Jungtinių Ameri
kos Valstybių karinės pajėgos
Arktikos tyrinėjimams.

Churchill yra 550 mylių į
šiaurę nuo Winnipeg'o ir be
veik 600 mylių nuo Šiaurės Po
liaus.

Tuo jo įkūrimo „Canadian
Defence Research Board“ (Ka
nados apsaugos tyrimų įstai
ga) 1947 metais buvo įrengta
šiaurinė įstaigos laboratorija
Churchill'o forte.

Svarbiausi tyrimų tikslai yra
pratybų metodai ir dalinių ap
rangą Arktikos klimato sąly
gų pritaikymui tiek žiemą,
tiek vasarą. Vasara Arktikoje
gali būti dar sunkesnė ir lygiai
pavojinga, kaip ir žiemą. Mos
kitai ir juodosios musės prive
da neapisaugojusius žmones
beveik iki beprotystės. Todėl
Apsaugos Tyrimų darbuotojai
praleidžia daug laiko bėpdyda
mi ir išradami naujas priemo
nes vabzdžiams atbaidyti.

Kita tyrimų sritis skirta at
pažinimui valgomų augalų bei
uogų, kuriomis žmogus galetų
palaikyti gyvybę, jei netektų
maisto. Taipogi tiriami me
džiagų apykaita žmonėse ir
vulniuose esant Arktikos są
lygoms.

Tuo pat metu vykdomos ir
psichologinės studijos iširti

Šia proga, pone Redakto
riau, siunčiu priimtus VLIKui
rezoliucijos nuorašą ir prašau
ją patalpinti Jūsų redaguojam
ame laikraštyje ir tada skai
tytojais patys nuspręst, ar rez
olucijos forma tinkama ar ne,
ar turėta ar neturėta konkrečių
faktų, ar pagrįsti ar nepagrįsti
kaltinimai.

Priimkite mano gilią pagar
bą.

(pas.) J. Valys,

ALB Atstovų Suvažiavimo
Prezidiumo Pirmininkas“.

Taip suvažiavimą aprašė „A
L“ bendradarbis ir taip patiks
lino suvažiavimo pirmininkas.
„AL“ prie šio patikslinimo
pridėjo prierasą, remiamą sta
tuto paragrafais, iš kurių sek
tų, kad visas suvažiavimas bu
vęs neteisėtas. Tačiau teisėtu
mo niekas neginčijo ir negin
čija, todėl ir jo nutarimai tei
sėti.

veikimui didelio šalčio ir žmo
gaus judrumą ir regėjimą. Aiš
ku, kad mechanikas negalės
pataisyti sugedusio motoro su
šalūsiais pirštais, didelis šal
tis taip pat turi tendenciją su
mažinti žmogaus pastabumą
žygiuojant per tundrą. Tikslus
stebėjimas netekinas jėgų, jud
rumo ir regėjimo labai svarbus
karinei taktikai Arktikos sri
ty.

Vienas iš retesnių tyrimų re
zultatų neseniai užbaigtas
Churchilly. Vadinamoji „he
at pump“ (šilimos pompa), ku
ri gamina šilumą iš šalto van
dens, esančio užšalusiam eže
re. Ji buvo neseniai įmontuo
ta. Nustatyta, kad šilimos vie
netai, pagaminti pompos, bu
vo dvigubai didesni už šilimos
vienetus, kurie būtų gauti de
ginant alyvą naudojama pom
pos varymui.

Faktinai „šilimos pompa“
veikia šaldymo mechanizmo
principu: ežero vandenį pa
verčia ledu atpaaiduojama šil
lima. Taip gauta šilima atpa
laiduojama naudojant šaldantį
skystį tokiu pat būdu, kaip ir
elektriniai šaldytuve.

Šiuo metu nėra daug krov
inių sunkvežimiams atvežan
tiems kviečius į uostą. Jei ka
syklų galimybės išsiplėstų, rū
da gautų būti išsiunčiama per
Churchill'o uostą.

(CS).

PRANCŪZISKOJI SPAUDA
UZ IMIGRACIJOS
PRATĖSIMĄ

Pasakutniais metais buvo
priimta manyti, kad Quebeco
gyventojai, ypač prancūzų kil
mės ir R. Katalikų tikybos bu
vo prieš didelio masto imigra
ciją Kanadon. Jei tas ir buvo
kadais tiesa, sekantieji kom
mentarai iš įtakingų prancū
zų kalba leidžiamų laikraščių
rodo, kad tos pažiūros taip
tvirtai nebesilaikoma.

L'Action Catholique, leidžia
mas Quebeco mieste, sako:
Rėmimas atvykimo kvalifi
kuotų europiečių, kurie aklima
tizuotųsi mūsų tarpe, pripras
tų prie mūsų papročių ir ypač
pamėgtų žemdirbystę — reikš
tų didelį palengvinimą kraš
tams perpildytiems gyvento
jais, taipgi ramią gyvenamą
vietą šeimoms žiauriai karo pa
lestoms ir suteiktų, joms pro
gos padoriai užsidirbti kasdien
inę duoną.

Europai emigracija yra ak
tualu būtinybė, būtina sąlyga
taikai... Ar mes to norėsim,
ar ne, šimtai tūkstančių imi
grantų atvyks pas mus kiekvie

JUOKDARIAI...

Bimba užkerėtas kunigų

Ar gi nejuokdariai Maskvos
komunistai? Ne tik tai keikia,
bet ir žudo dvasininkus, o čia,
kai tikslai kungus galima pa
naudoti savo tikslams, ir kuni
gai geri! Štai Bimba rašo:

„taikai ginti! konferencijo
je dalyvavo ir Lietuvos katali
kų dvasiškijos delegacija su
vyskupu Paltaroku ir prelatu
Stankevičium priešaky“.

Maža to, Bimba sužavėtas
tokiu įvykiu, (nois žino, kad tai
smurtu pasekmė) ir didžiuo
jasi jo svarbumu.

„mums labai svarbu, kad to
je konferencijoje dalyvavo pa
tys žymiausiai Lietuvos dvas
išiškijos nariai...“

Šis Stalino manevras seniau
jau buvo numatytas. Hitleris
vis šaukėsi prie Dievo. Dab
ar ir Stalinas, eidamas savo
draugo Hitlerio pėdomis, jau
šaukiasi prie Dievo. Stalinas
jau pralenkia ir Hitlerį. Hit
leris pats vienas šaukėti, o Sta
linas jau gavo titulą... baž
nyčios gynėjo ir globejo...
Argi ne juokdariai?

Deja, tokios veidmainystės
ir patyčios žmonija dar nežino.
Mizara kuždasi su moterimis

Tie žmonės, kurių sąžinė
gryna, kalbasi atvirai ir pa
prastai. Ne taip yra su komu
nistais, kurių sąžinė yra negry
na. Štai, Mizara, — jis pats
rašo, — su tūla muzike Stens
ler kalbėjosi, bet ši jam „kuš
telėjusi...“

Juk muzika viešas dalykas.

VASARIO 16 GIMNAZIOJE
JAU 115 MOKINIŲ

Atsirado dar 5 mokiniams
nuolatiniai išlaikytajai, kurie
pasizadėjo kas mėnuo mokėti
Gimnazijai už mokinio išlaiky
mą po 20 dolerių. Štai jie:

12-tas iš eiles New Yorko
Lietuvių Moterų Būrelis, c. o.
Mrs. A. Markevičius, 251 E.
85-th St., New York 28, N. Y.,
USA, — pasizadėjo išlaikyti
III kl. mok. Darutę Kuraitytę
nuo 1. 3. 52.

13-tas — Lietuvių grupė To
ronto mieste, c. o. Mr. Sig.
Krašauskas, 84 Pine Crest Rd.,
Toronto, Ont., Canada — VI
kl. mok. Vytautą Birietą nuo
15. 4. 52.

14-tas — Link Belt Co. Chi
cagoje dirbančių lietuvių grupė
c. o. Mr. M. Valiukėnas, 3600 So.
Union Ave., Chicago 9, Ill., USA,
— VII kl. mok. Lydią Zandavaitę
nuo 1. 4. 52.

15-tas — lietuvis iš Chica
gos miesto, kuris nenori, kad
jo pavardė būtų skelbiama
spaudoje, — VIII kl. mok. Po
vilą Kazirskį nuo 1. 4. 1952.

16-tas — Chicago's Lietuvių
Biržėnų Klubas, c. o. Mr. Pet
ras Bružas, 1959 W. Washing
ton Blvd., Chicago 12, Ill.,
USA — VIII kl. mok. Kaspa
rą Biksaitį nuo 1. 4. 52.

Šešiolika irgi nemažas skai
čius, bet dar toli iki 115. Gim
nazija kasdien turi duoti mai
stą, patalpas, šviesą, mokslo
priemones ir kt. netik šėšiolik
ai, bet ir tebesantiems be glo
bėjų dar 99 mokiniams.

Mes džiaugiamės mokinių
prieaugliu, bet ir nuogastauja
me, ar dar ilgai galėsime šiose
sąlygose išsilaikyti, ar sulauksi
me tam dideliui skaičiui rei
kalingos skubios ir efektyvios
pagalbos.

Vasario 16 Gimnazija
(23) Diepholz-Flugplatz,
Germany.

nais metais. Faktinai jau 600.
000 atvyko per paskutiniuosius
šešeris metus.

Mes norime, kad Quebeco pro
vincija imtųsi kontroliuoti imi
graciją naudai atvykstančiųjų,
kurie būtų atatinkami mūsų
pageidavimams ir kurie asimili
uotųsi neverčiami bei būtų
pasiruošę dirbti ten, kur dau
giausia trūksta darbo jėgos.
Protinga ir gerai oragnizuota
provincijos politika atrankos
imigracijos atžvilgiu būtų ge
riausias sprendimas problemos,
kuri stojasi prieš mus visu ašt
rumu. Toji politika turėtų bū
ti krikščioniškai pagrįsta ir hu
liai humarška.

Niekas muzikos pakuždomis ne
perduoda. O Mizara su ta
Stensler... kuždasi.

Kai negryna sąžinė, tai ir
dėl nekaltiausių dalykų reikia
paslapčiomis kuždėtis...

Senia, kaip bitės...

Prancūzijos komunistai, pa
sirodo, buvo pasiruošę daryti
perversmą. Kratos, laiku pa
darytos, nustatė, kad jie pasiro
šę ginkliu sandėlius, automati
nius ginklus, granatų sandė
lius ir tt. Todėl jų vadas
Duclos ir jo bendradarbių gau
jos jau suimtos, kaip bičių spie
čius, kuris tik ką buvo pasine
šęs išskristi į sukilimą... Ge
ri komunistai šalies piliečiai.
Ištikimi tautai ir tėvynei!...

Mėšos šmotas...

„Vilnius“ L. jonikas tyčio
jasi iš neturtingo žmogaus, ku
ris, pasak jo, „Maitinasi iš iš
matų dėžių ir dėvėjo ką ras
davo numesta“. Jonikas iš jo
tyčiojasi: vadina „Bum George“
ir tt. Taipgi vieną trem
tinį koneveikia: vadina „taip
pat „Bum George“ ir šarposi,
kad šis turis sulopytas kelnės.
Apibendrinamas senąjį ir nau
jįjį atevius, Jonikas apie juos
sako: „Jie tik vaikščiojančios
mėšos šmotai“...

Štai jums „pregresyviojo“
Joniko autoportretas. Po to
nieko apie Joniką daugiau ne
galima pasakyti: tikrai jis tē
ra tiktai „vaikščiojantis mėšos
šmotas“ Ir dar apipuvęs ir
dvokiantis.

Mandrapyklis.

Dvi lietuvių atgimimo šakos

Pirmosios lietuvių atgimimo kibirkštys, sužibėjusios pačioje Lietuvoje, labai greit pasirodė ir šiame krašte. Ir nors anais laikais nebuvo nelemtosios „geležinės uždangos“, bet didieji nuotoliai vis tik kietai skyrė mūsų išeiviją nuo motinos tėvynės. Tada pamažu susidarė visai atskiros dvi šakos lietuvių kultūrinėje ir politinėje veikloje.

Jaunesnioji karta, kuri neatsimena laikotarpio tarp „Ausros“ patekėjimo ir Nepriklausomybės paskelbimo, gali ne visai tikrai susidaryti anų laikų vaizdą.

Nors Amerikoje atsikūrus tik tam tikra, nedidelė mūsų tautos dalis, bet čia atvykusių su- rastos laisvės ir jų veržlumas dažnai sugebėdavo efektingiau pasireikšti, negu pačioje Lietuvoje.

Jeigu Lietuvoje tautinio darbo vykdytojai pačioje pradžioje buvo beveik vieni šviesuoliai, tai čia, Amerikoje, pastebimas didelis aktingumas paprastų atojų, kurie nemažiau siejo savo tautos reikalus negu šviesuomenė.

Buvo laikai, kai Lietuvoje ir svajoti buvo negalima apie tokius darbus, kuriuos čia mūsų ateiviai nudirbdavo. Tais laikais, kai Lietuvoje dar buvo uždrausta spauda, kai būdavo persekiojami ten bet kokie susirinkimai ir viešoji veikla, čia buvo išleistos pirmosios stambios knygos, kūrėsi laikraščiai ir susiorganizavo lietuvių ateivių apjungiančios organizacijos. Ypatingai išsimetinęs gajumas ir patvarumas didžiausios lietuvių organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

SLA, kaip dabar ją vadina kasdienėje kalboje, nesitenkino tik savo narių gerbiu besirūpindama. Šioje organizacijoje atsispindėjo lietuvių svarbiausieji sielvartai ir didžiosios tautinės idėjos.

Lietuviai — ateiviai nesijautė čia našlaičiais. Jie dažnai numanė net savo planus prieš likusią tėvynę. Jie jautė atsakomybę ne tik dėl lietuvių bės išlaikymo šiame krašte, bet ir dėl visos tautos likimo.

Kaip aukštai sąmoningi buvo anų laikų ateiviai, galima spręsti iš to, jog trečiąją SLA seime Mahanoy City cilinis jo dalyvis pasiūlė: „įsteigti nepajudinamąjį skarbą“, kuris kasdien augdamas nuolat didėtų ir atsiradus reikalui būtų panaudotas lietuvių bės reikalui.“

Susivienijimo vadovų tarpe gimsta pažymėtinos, aniems laikams drąsios mintys: „kaip reikia pasikelti, idant susilygin

tų su kitomis naradavastimis...“ Susivienijimo seime taip pat buvo sumanyta supirkti laukus (supraek, žemes) ir tuos laukus dalyti lietuvių kolonijoms“. Anų laikų mūsų ateiviai jautė, kad jiems trūksta žinių, tad nutarta išleisti lietuvių kalbos gramatiką, Lietuvos ir, anot to, „Visasvietinę istoriją“. Ir šitie nutarimai daromi toli gražu prieš spaudos atgavimą ir dar tais aikais kai pačioje Lietuvoje tokie sumanymai buvo sunkiai įvykdomi.

Pažymėtina, kad SLA vadovai jau jo kūrimosi metu stengėsi lietuvių savigarbą ir patriotinius jausmus sužadinti, per tai trokšdami suaktyvinti jų veiklą. Vienas susivienijimo vadų, nurodęs garbingą lietuvių praeitį, patiekia ir šiandien aktualiai skambantį klausimą: „Kodėl gi šiandien Lietuvos nėra? Kodėl gi šiandien skurstame po Maskoliaus jungu ir daugelis iš mūsų po pasaulį išsiklaide?“. Tie žodžiai buvo ištarti 1890 metais.

Taip pat Susivienijimo vienam ankstyvųjų seimų išskeltas lietuvių vėliavos klausimas. Visos tautos, girdi, turi savo vėliavą, tik mes vieni nežinome, kokios mūsų yra tautinės spalvos.

Po 10 m. dipukai nekalbės lietuviškai...

„Naujienu“ pavasariniam po buvy teko sueti pasikalbėti su praprususių, gara nuoširdžiu dipuku. Kalbėjomės lietuvių bės klausimu. Jis, gal, man, kaippo senam atėjūniui, patai- kaudamas, o gal nuoširdžiai la- bai gilia senuosius atėjūnius, daugiausia dėl išlaikymo lietuviškos kalbos, laikraščių ir bendrai lietuvių bės. Man rodos, kad tame nieko įstabaus, tik pirmieji lietuvių, net ir jų vaikai, dar negali suamerikoni- nėti, kad ir kaip norėtų. Tiesa, senieji nesivarė ant suamerikonejimo, kaip kad dabar yra dipukų, kurie vos spėjo ko- ją iškelti, jau pasako lietuvių mokyklos mokytojams, kad jų vaikų lietuviškai nemokyti, nes jie Lietuvon nebemano grįžt. Menamas dipukas, ant- ras mano sutiktas, sutiko, kad senieji lietuvių rašytinę lietuviš- kią kalbą išlaikę grynėsnę, t. y., valėsnę nuo svetimybų. Ir kad dipukai vienas už kitą griežtė svetimybų, ir tokiu būdu, užsimerkę, teršia gražią lietuvišią kalbą svetimybėmis.

Jis pasakė, kad jo manymu, kai senieji išmirs, naujieji ateiviai, t. y. — dipukai po 8—9 metų ištaus, lietuviškai nebe- kalbės. Nes dipukai ne tik va-

Devintasis SLA seimas (1894m.) išrinko specialią Kra- žių įvykiams tirti komisiją, ku- rios pareiga buvo iš vienos pu- sės susiepti nukentėjusius, o iš kitos — pareikšti pasaulio viešumai protestą dėl žvėriško rusų žandaro elgesio.

Ypatingai aktyvus Susivie- nijimas buvo 1905 metų rusų revoliucijos metu. Čia gyvenę lietuvių pajuto, kad revoliucija gali atnešti lietuvių tautai išsi- vadavimą iš rusų jungo. Bu- vo remiami kovotojai, buvo ren- kamos aukos ir čia varoma stip- ri propaganda už lietuvių tau- tos išsivadavimą.

Vėlesnieji laikai — nepri- klausomybės pradžia ir kova dėl Lietuvos pripažinimo, te- bėra visų atmintyje. Buvo pa- naudotos visos įmanomos prie- monės, tarp kitko ir milijono pa- rašų surinkimas, reikalaujant Lietuvos pripažinimo...

Tad lietuvių ateiviai, nors atskilę nuo savo senosios tė- vynės, buvo kartu su visa tau- ta. Ir toji antra lietuvių atgi- mimo veiklos šaka dažnai dau- giau reiskė, negu tėvynėje pa- silikusios brolių pastangos. O visa veikla koncentravosi di- džiosiose organizacijose, o pir- moje eilėje — SLA.

V. Saurasaitis.

Padėtis, iš kurios nėra kelio atgal

Pagrindiniai Amerikos kari- nių pajėgų nuostatai vis dar neaiškūs. Šie nuostatai netiek liečia divizijų, skaičių, kurias šiais metais reikia pasiųsti į Europą, bet daugiausia bend- rą Amerikos armijos dydį ir jos santykius su jūrų ir oro pa- jėgomis.

Neabejojama, kad didelė kongreso dauguma ir visuome- nė remia nuomonę, skiriančią daugiausiai reikšmės jūros ir oro pajėgoms. Tačiau tai yra dar nesutikta ir nenusistatyta iš dabartinio Amerikos prezi- dento Trumano administraci- jos pusės. Astri kova šiuo metu eina pačioje Trumano ad- ministracijoje ir Pentagono dėl paskirstymo Amerikos išteklių ir žmonių.

Tai yra sprendimai, kurie be perdėjimo galima pavadin-

Taip, dipukai savo svetimy- bėm, senuosius atstūmė netik nuo knygų, o ir nuo lietuviškų laikraščių skaitymo, o patys, tik keletą metų ir tai be senų- jų paramos neišsilaikys...

Nusipirkau „Nepriklausomą Lietuvą“, peržvegiu, kaip ir pas mus svetimybės knibžda: fronte, rezistencija, elminuoti, grupė, motyvuojant, neegzist- uojant, okupacijų, konstatuo- ja, industrijos, taorikai, resto- ranas, procesas, finansinis ir tt. ir tt. Peržvegiu pirmojo puslapio, divi špaitis, ir nume- čiau, kad nė akis nematyti... Širdį suspaudė... Klausimas: ko dipukai siekia? Kam dar sie- lotis dėl Lietuvos likimo, jei jie Lietuvos stipriausiąją šaką susina? Pasenę, barzdoti, pražilę, o betgi, užsimanę lie-

ti gyvybiniais viso krašto atei- ciai. Karnei įstaigai su pasto- via armija apie 50 divizijų, ku- rios numatomos armijos pla- nuotojų, pridėjus dar taktines oro pajėgas, pradedant laivyną, kuris gali valdyti visus vande- nynus, pridedant dar atitinka- mą šiaurės Amerikos gynybą, tai negalėtų būti nuolatinė ka- rinė įstaiga. Tai pareikalautų jaunų vyrų kariuolės prievolės prailgumo, uždėjimo baisios naštos ant jų auklėjimo ir jų vilčių. Tai pareikalautų mu- sų žmonių gyvenimo suvaržy- mo, kokio jie dar neturėjo šia- me šimtmečiuje. Tai pareika- lautų visų jų reikalų ge- lėžinio suvaržymo ir griežto su- draudimo kitaip manančių ar darančių nukrypėlių.

Jokia laisva tauta, jeigu jau tiesiogiai negresia invazija, ne

galėtų ilgai pakęsti ir išlaikyti tokią karinės įstaigos našą. Tokio masto karinio išsivysty- mo išlaidos yra jau net dabar gąsdinančios, pažveigus į da- bartinį mūsų biudžetą. Būtų gana grąs spėjimas sakyti, kad šios išlaidos galų gale bus dvigubos arba artai trijų kartų didesnės numatytiems dabartinams kariniams užsimo- jimams. Tai reikėtų, kad ka- rinė įstaiga kaskuotų kažką apie pusę valstybinių pajamų.

Sunaudoti pusę valstybinių pajamų kariniams reikalams yra beveik tas pat, kaip laikė tikro karo ir beveik tiek pat, kaip vykstant totalinei mobi- lizacijai. Jeigu mes pabandy- tume uždėti tokią našą, gir- dėtume nepergailimus šauks- mus — kariauti ir baigti šį reikalą.

Mums pasirodė, kad gy- venimas toks žiaurus ir atėitis tokia juoda (niūri), kad pagun- dai būtų beveik neatsispiriama — mestis į haiucinaciją, kad III-čias pasaulinis karas gali būti iskovotas, laimėtas, už- baigtas ir po to pasaulis būtų vėl laimingas. III-čias pasaui- linis karas gali būti kovojama- mas, tačiau negalima numaty- ti, kad jis galėtų būti užbaig- tas. Niekas nėra taip aišku, joki pranašavimai nėra taip tik- ri, kad kartą pradėtas III-čias pasaulinis karas išsiplestų kaip prerijų ugnis ir pasidarytų ne kontroliuojamas, neįtikinąs, ne sibaigiantis mišinys vidujinių ar tarptautinių karų.

Yra svarbu kad mes siekia- me tokio apsiginklavimo lygio, kuris ištikrųjų yra atbaidantis, žinoma, daleidžiant paklaidas savo apskaičiavimuose dėl Maskvos užsimojimų (prie- monių), kurių mes tiksliai nežinome. Tai padarius — ir mes esame gerokai pažengę tam įvykdyti — yra svarbu iš- laikyti mūsų apsiginklavimą to- kiam lygyje, kurį mes galėtu- me palaikyti ne tik netikėtam įvykiui, bet ir ilgai ateičiai.

Pakeiti apsiginklavimo ly- gį per aukštai, pastatyti kra- štą į nepakeliamą pertempimą yra didelė karinė klaida, kuri sugriovė daugybę valstybių. Tai yra ginkluotis prieinan- to kią padėti, iš kurios nėra ke- lio atgal. Kitaip tariant pa- daryti tokį apsiginklavimą, ku- ris darosi taip sunkus, kad jis turi būti naudojamas sa vilti- mi tą našą nusikratyti. Karai yra įkvepiami ne savęs apsi- gynimo ir aiškos politikos, bet tarptautinių spaudimų ir ne- patingų vilčių neišvengiamai pasibaigiančių sunaikinimu ir nelaime.

Sulietuvino J. Sk.

J. Kardelis.

Amerikoje besilankant

5. BAIGIAMOSIOS PASTABOS.

Antrasis pasaulinis karas lie- tuvių išblaškė dar daugiau, ne- gu pirmasis. Lietuviai išsi- barstė ne tikait po Rusiją ir Vokietiją, kaip pirmojo pasaui- linio karo metu, bet ir po vi- sus kontinentus ir beveik visas pasaulio valstybes.

Kyla klausimas, ar lietuviai nepasikės svetimųjų jūroje? Jeigu jie būtų tiek sąmoningi, kad visur išlaikytų savo prigim- tį, tai iš to išblaškymo lietuvių tautai ir Lietuvai būtų kaikiuri nauda. Kaip palyginamai žy- miai gabios tautos žmonės, lie- tuviai visur gali sukurti nema- žų vertybių, kuriuos Lietuvai ga- li būti labai reikalingos ir nau- dingos. Svarbu tiksliai, kad lie- tuviai išlaikytų savo prigimtį. Žydų tautos pavyzdį lie- tuviams pravartu turėti prieš- akis. O žydų pavyzdžio patys svarbieji brožai: 1. Pasidauginti ligi biblinio įsakymo ri- bų — būti skaitlingiems, „kaip smėlys jūroje“ ir 2. Visur ir visada žinoti, kad esi tam tik- ros tautos žmogus. Šia prasme žmonija geresnio pavyzdžio ne turi.

Taigi, Amerikos lietuvių daug. Kiek jų išlaikys šį pa-

vyzdį? Anis Rūkas rašo, kad dipukai greičiau nutaus, negu senieji ateiviai. Tai prasta pra- nasytė. Tačiau galima. Anis Rūkas tiksliai klysta, kad senie- ji lietuviai nenutautė todėl, kad jie išlaikė tyresnę lietuvių kalbą, negu dipukai. Tai yra klaida. Dipukų lietuviškoji kal- ba yra tobulėsnė už senųjų lie- tuvių. Senieji lietuviai nenu- tauto tiek, kiek jie nesugebejo nutauti. Už tai jų jaunimas nu- tauto. Dipukanis iš šios pu- sės nutauti didesnis pavojus, nes jie geriau sugeba tą pa- daryti. Ir tiksliai vienas tautinis ir pilietinis sąmoningumas gali visų apsaugoti nuo nutautimo. Nenutauti tiksliai giliai sąmonin- gi lietuviai, ir tokie mokės ir vaikus išsaugoti savo tautai.

Lankantis Amerikoje teko konstatuoti, kad ir Washingto- ne, JAV sostinėje, kur anksty- vesniems lietuvių ateiviams vi- sai nebuvo sąlygų kurtis, da- bar jau yra nemažas lietuvių būrys. Tai vis intelektualai. Viena iš pirmųjų čia įsikūrė pp. Paramskų šeima, nes p. Paramskienė pirmoji buvo pa- kviesta į vieną Washingtono aukštesniąją mokyklą kaip kai- bų žinovė. Vėliau čia gavo

darbą ir p. B. Paramskas. Iš Airijos taip pat į Washingtoną persikėlė ir Lietuvos atstovas Vokietijai p. K. Škirpa. Po to valstybinėje bibliotekoje pra- dėjo dirbti profesorai Vlaclo- vas Biržiška ir D. Krivickas, kuris šeima iš Čikagos baigia atkelti baigiantis mokslo me- tams, nes pp. Krivickų dukros lanko aukštesniąją mokyklą, iš kurios geriausia keltis mokslo metų gaie. Labai įdomu bu- vo susitikti tuos žmones, su kuriais teko dirbti drauge ar turėti ryšių nepriklausomybės laikais, bendrauti tremtyje, bendradarbiauti. Labai simpa- tingą tam progą sudarė pp. Pa- ramskai, paaukoje tam visą va- karą, savo buto viešagė ir gražias vaišes.

Ypatingai iškilmingai kitą vakarą visas būrys lietuvių — visa washingtoninė „kolonija“ — pp. Paramskai, pp. Krivickai, p. K. Škirpa, p. Biržiška ir svečiai iš kitur — p. Elena De- venienė, pp. Sidzikauskai, prof. M. Mackevičius, min. J. Au- denas, agr. J. Daugėla, red. H. Blazas, — buvone priimti Lie- tuvos teritorijoje — Lietuvos atstovybėje nepaprasto Lietu- vos įgaliojimo min. P. Zadei- kio su Ponia.

Šie vakarai, susitikimai, pa- sikalbėjimai, kurie daugiausia sukosi politinėmis temomis, daugiausia — aplink visiems rūpimąją ateitį ir pamuosius

į ją kelius, — paliko gilų įspū- dį. Niekad nebuvo tikėtasi, kad tokiomis sąlygomis Wa- shingtone bus susitikta visu- tų žmonių, kurie ir praity bu- vo intelektualiai artimi: bend- radarbiavo, susitikdavo, ir tt.

Be ko kita, man buvo labai gera progą pasikalbėti su min. P. Zadeikiu ir išsiaiškinti tū- lus ne mane vieną dominan- čius klausimus, į kuriuos p. Zadeikis pažadėjo duoti atsakymus ir raštu.

Šio rasiinio užbaigai, keli samprotavimai, kuriuos suža- dino tulas daktaras, kreipėsi į mane po pirmosios šio rasi- nio atkarpos Jis paklausė.

— O kuo mes, lietuviai, ga- letume pasinaudoti iš Ameri- kos, busimos Lietuvos reika- lams?

Jis, plačiai išsilavinęs vyras, esąs nuomonės, kad galima pri- imti arba visą sistemą, kuri šiuo atveju yra kapitalistinė, arba nieko.

Klausimas įdomus ir svar- bus. Su minimuoju daktaru aš nesutinku, kad būtinai reikia priimti visumą arba ją atmeti. Praktiškai imant, gyvenime taip nesiūdo. Net totališkiau- sios sistemos daug kuo nau- dojasi iš kitų patirties, bet ne totalistiskai. Mokslas ir me- nas taip pat rutuliojasi pa- laipsniui, pasiduodamas laiko sukeliamoms įtakoms ir susida- rantioms sąlygoms.

Klausimą sprendžiant šia prasme, Amerikoje (turiu gal- voje ir Kanadą, nes tarp JAV ir Kanados labai nedidelis skirtumas) yra kuo pasinaudo- ti.

Pirmausia man rūpi cilinis, masinis žmogus — cilinis dar- bininkas, nedetaliauojant jo, ar jis yra šioks ar toks darbi- ninkas, ai ūkininkas, ar amati- ninkas, ar cilinis valdininkas- tarnautojas. Jų gyvenimo są- lygos, pragyvenimo bendrasis standartas čia yra žymiai auks- tesnis, negu kur nors kitur. Pabrėžiu — bendrai imant. Ži- nau, kad yra šalių, kur yra ge- rai gyvenančių darbininkų, bet tas reiškinys nėra toks visuo- tinis tuose kraštuose. Šito ne- tiksliai galima, bet ir reikia pa- simokyti Lietuvai.

Darbo žmogus juk visur dir- ba. Kitur, kaip Rusijoje, jis dirba daugiau ir sunkiau, bet ne tiksliai pragyvenimo lygio ne- įstengia pakelti, bet ir gyvena nepaprastai sunkiai, skurdžiai ir vargingai. Daugely dar kra- štų, kaip ir Rusijoje, cilinio žmo- gaus, darbo žmogaus sgyveni- mas nepašoka žemo laipsnio vegetavimo, kuris yra skurdus ir medžiagiškai ir politiškai. Mano giliu įsitikinimu, kiek- vienam šių laikų žmogui yra galimybė sudaryti puikias gy- venimo sąlygas.

Daugeliu atveju gyvenimo forma pareina nuo civilizacinio

Didieji totalistai — naciai ir komunistai — visai naikino ir naikina lietuvius. Zudė ir žu- do už tai, kad lietuviai nepasiduoda prievartauojami, okupuojami, kad reikalauja sau pi- liečio ir žmogaus teisių. Atvaizde matome paminklą Flossenburge, Vokietijoje, kur na- ciai kitą tautų tarpe nužudė ir 2480 lietuvių. Paminkle įrašyti visų tautų nacių nužudy- tųjų skaičiai.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

VEDA JONAS J. JUŠKAITIS
907 Dundas West, Toronto, Ont.

32. „Dar Vok stijoje gyvendamas 1948 m. užsirašiau imigravimui į JAV. Atvykęs į Kanadą, praėjusiais metais dar kartą užsiregistravau Montrealyje USA konsulate. Kaip ilgai tenka laukti išvažiavimo? Ar galima pagreitinti bylos eigą?“

(Atsakymas į p. M. Šimanskio, Ottawa, Ontario paklausimą).

Yra lietuvių, kurie atvykę iš JAV pastoriai apsigyventi į Kanadą. Bet atsiranda ir tokių mūsų tautiečių, dažniau siai turinčių jėms brangių asmenų anapus sienos, kurie nori įsikurti Dėdės Samo žemėje.

Apie galimybes ir sąlygas išvykti apsilankyti į Jungtines Amerikos Valstybes mano jau buvo rasyta šioje vietoje („N. L.“ 1951. I. 1 d., Nr. 1 (195)). Ši kartą, atsakydamas į Jūsų, p. Šimanskio, malonų paklausimą, bandysiu panagrinėti ir paaiškinti tik tas problemas, kurios iškyta sąsąryje su imigravimu į JAV.

Kvotų sistema.

Vyresnioji karta dar prisimena laikus, kada visiems europiečiams, atitinkantiems JAV statomą sveikatos standartą ir nenusiakčiusiems žemiškiems įstatymams, Amerikos durys buvo atdaros. Bet po I Pasaulinio Karo padėtis pasikeitė. JAV įstatymų leidžiamoji, neribotas svetimišalių įsileidimas nebeternavo geriausiems krašto interesams. To pasėkoje 1924 m. buvo priimtas imigracijos įstatymas, įvedęs esminių suvaržymų.

Tuo įstatymu buvo nustatyta, kad USA įsileidžia kasmet ne daugiau kaip po 150.000 ateivių. 150.000 iš to skaičiaus buvo skirta privilegijuotoms vakarų Europos valstybėms; likutis — 20.000 liko išdalytas rytų bei pietų Europos kraštams, Azijai ir Afrikai. Tie skaičiai, kvotos, buvo paimti pasiremiant 1920 m. statistikos duomenimis. Lietuvai teko metinė 386 asmenų kvota.

Tai reiškia, kad per kiekvieną 12 mėnesių periodą į JAV gali įvažiuoti kaip imigrantai tik 386 žmonės, gimę Lietuvos respublikos teritorijoje. Vėlyvesniu potvarkiu buvo nustatyta, kad imigracijos praktikiems tikslams Lietuvos teritorija skaitomos žemės, apvestos Lietuvos sienomis 1937 m. Aplikanto tautybė šiuo atžvilgiu neturi svarbes. Lietuvos jos;

Po II Pasaulinio karo įvažia vimas tremtiniais, turintiems DP statusą, buvo laikinai pagreitintas dėka specialaus tam tikslui išleisto DP biliaus. Bet jo galiavimui pasibaigus, šiandien įvairių tautybių žmonės, kilę iš Lietuvos, nesvarbu kurioje valstybėje jie dabar gyvenantys ar kurią pilietybę be turėtų, įsileidžiami į USA tik pagal 1924 m. kvotų įstatymą.

Tiesia, neseniai JAV Atstovų Rūmų buvo priimtas naujas McCarran imigracijos įstatymo projektas. Bet jis tuo tarpu dar neturi įstatyminės galios ir kai kurie šaltiniai yra nuomonės, kad prezidentas jo niekad nepasirašys. Mes taip pat nesame nusiteikę entuziastiškai minėto projekto atžvilgiu, nes jis potencialiai lietuvių imigrantų būklės nepagerina.

Dokumentai.

US konsulatui Kanadoje, iš kurių 12 turi jurisdikciją išduoti imigracijos vizas, prieš išduodami jas, paprašo aplikantą pristatyti tam tikrus dokumentalius įrodymus. Generaliniam Konsului Toronte, pav., šiuo metu teikiama šie dokumentai dviejuose kopijuose, kurios, jeigu nėra anglų arba prancūzų kalboje, turi būti su patvirtintais vertimais dviejuose egzemplioriuose

1. Gimimo metrikai;
- 2) Santuokos metrikai (vedu siems);
3. Policijos pažymėjimas iš Europos ir Kanados;
4. Pažymėjimai apie karinę tarnybą (vyrams);
5. Pažymėjimas apie santau pas ar turtą;
6. Afidavitas iš JAV gyvenančio asmens ar organizacijos

Iš visur ir apie viską

— Australijos Lietuvių B. nės medalis, kurio iniciatorium yra lakūnas Pyragius, o platin toju A. L. B-nės Krašto Valdyba, norima atžymėti lietuvių kolonijos įsteigimo ir kiekvieno lietuvių tremtinio atvykimo į Australiją datą. Vienoje medalio pusėje Lietuvos Vytis ir rašas „Lietuva, Tėvynė Mūsų“ ir apačioje vieta įgravavimui datos jo savininko atvykimo į Australiją. Antroje medalio pusėje Australijos vė lava ir rašas „Lithuanians in Australia“.

— Frieš 100 metų buvo ap skaičiuota pasaulyje 850 milijonų žmonių, o dabar trigubai tiek — 2 bilionai, 367 milijonai žmonių.

— Joins D. Rockefeller varmo du išaukoto įvairiom įstaigom 800 milijonų dolerių.

— 1875 metais amerikietis Edward P. Weston nukeliavo pėsčias per vieną dieną 115 mylių.

— Ar žinote, kad vandenį prigeręs vyras išpaukia ir pavir gorijas, prie kurių priskaitomos savotiškas biznis. Už tam kvotos pirmumo lengvatos. Vi zos ilgai laukti nereikia:

1. Nepilnamociams vaikams arba jaunuoliams, kurių tėvas ar motina pastoviai gyvena JAV;

2. Žmonoms, kurių vyrai, nors ir nebūtų Amerikos piliečiai, turi pastovią gyvenamąją vietą JAV;

Kiek tenka patirti iš patikimų šaltinių, Meksikoje varomas savotiškas biznis. Už tam tikras pinigų sumas Amerikos gyventojai veda Meksikoje gyvenančius svetimušius, kad pa lengvintų jiems imigravimo galimybes. Asmeuys, manantieji, kad JAV tai esąs kraštas, kuriame „medus ir pienas teka“ (yra ir kitaip galvojančių!) ir Kanadoje įsiekio visokių būdų kaip galint greičiau Ameriką patekti.

Kelios pastabos.

Mažiau reikalaujant su JAV konsulatams turintiems mūsų tautiečiams priminti, kad viešnagą kartą padavus prašymą emigruoti į USA, jau nebelengvai įsileidžia apsilankyti. Svarbiu reikalui esant ir gavus turistų vizą, inagracinė byla automatiškai nutraukiama ir grįžus vėl reikia iš naujo paduoti prašymą ir laukti nuo pat pradžios eilės imigranto vizai gauti.

Antra, kai kuriuose sluogsiuose vyrauja nuomonė, kad įsigijus Kanados pilietybę, būsi galima lengviau ir greičiau imigruoti į JAV. Kiti vėl galvoja priešingai, kad natūralizacija kliudysianti imigruoti. Abi nuomonės yra tik hipotezės, be jokio faktinio pagrindo. Kaip anksčiau matėme, pagal šiuo metu tebegaliojantį 1924 m. imigracijos įstatymą, Jungtinės Amerikos Valstybės atėviui įsileidžia ne pagal tautybių ar pilietybių kvotas, bet pagal kilimo valstybės kvotas. Natūralizuotas kanadietis, gimęs Lietuvoje, gali išvažiuoti į JAV lengviau tik apsilankyti, bet ne pastoviai apsigyventi.

(Copyright).

Pagrindinis įvažiavimas

Įstatymai numato tris kate

traukiasi į vakarus pro Indrūną (liet.), Sydrą (liet.); prie Stabino ji baigiasi.

Šitokių sienų Lietuva iki šiol pilnai dar nebuvo užėmusi. Bet tame plote jau yra įvykę trys pasikeitimai Lietuvos naudai.

Kai bolševikai antrą kartą atėjo į Lietuvą 1944 metų vasarą-rudenį, vėl buvo atstatytos Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos 1941 metų sienos. Bet ir jos lietuvių tautinių aspiracijų pilnai negali patenkinti. Tik 1920 metų sienos, su nedidelėmis ekonominėmis pataisomis gali atitikti Lietuvos ir lietuvių siekimus. Lietuvos sienos turi būti pataisytos, atsižvelgiant ir pačių lietuvių pasiūlymų, kurie nenutolsta nuo 1920 metų sienų.

Nebekeliame Vilniaus klausimo, nes jo įjungimas į Lietuvą yra tiek akivaizdus, kad net ir jo fatališkas atskilimas nuo Lietuvos nepajėgė sujungti jo su jam svetimu kitu ūkiniu vienetu.

Lietuvai Vilnius yra ne tik geležinkelio mazgas ir didžiausias rytų Lietuvos miestas. Jis yra kultūros centras, praeities ir dabarties sostinė, su kuria lietuvių riša tūkstančiai siūlių. O dabartyje, be kitko, Lietuvą su Vilniumi sujungia ir stiprus ekonominis momentas. Vilnius jau iš seno buvo ir tebėra traukiamasis ūkiškas centras Lietuvos rytams, pietryčiams ir vakarams, savo įtaka rytuose siekdamas bent 1920 metų sienos, o vakaruose paliedamas Zarasu, Utenos, Panevėžio, Ukmergės, iš dalies Kauno ir Alytaus rajonus. Imdamas iš savo ūkinio baseino jam reikalingą maistą ir žaliavas, Vilnius visuomet buvo veiklus savo pramonės ir amatų dirbinių tiekėjas, kartu dalyvaudamas ir valstybės eksporte. Lenkų okupacijos periodas aiškiai parodė, kad tas Vilnius, netekęs savojo užnugario iš vakarų ir patogesnio susisiekiimo su jūra, turėjo neišvengiamai susirgti ekonomine džiova. Priešingai, atlikdamas natūralią savo ekonominę funkciją, tuo būdu cementuodamas Lietuvos rytus su vakarais, jis pats atgauna normalias egzistencijos ir augimo sąlygas. O 1920 metų sienoje jis turi pakankamai erdvės, kad galėtų egzistuoti ūkiškai.

Ryšių su 1920 metų siena, yra reikalo dar pasakyti dėl pietinės Lietuvos sienos. Prie Stabino 1920. VII. 12 d. Lietuvos siena baigiasi. Su lenkais nebuvo sudaryta jokių sienos sutarčių. Tik 1919. VI. 18 d. pabrėžtoji demarkacijos linija visą Suvalkų trikampį priskyrė Lietu-

šių kniūpsčias, o moteris aukštininkas?

— Jungtinės Valstybės didžiausias miesto plotas yra Los Angeles, Cal., turintis 452 ketvirtines mylias. New Yorko miestas turi 866 ketvirtines mylias.

— 1858 metų rugpjūtį pirma telegrama iš Europos į Ameriką buvo perleista vieloje, nuskandintomis Atlanto vandenynė. Tai vielinis kabelis, — vielos įsuktos į smalinę apsauga.

Kelis kartus jis nutrūko. Pagaliau kabelis buvo nutiestas per visą Atlanto vandenyną, galiai įjungti į telgrafo prietaisus. Per 20 dienų perdavė apie 400 telegramų. Po to vėl kabelis nutrūko. Bet žmonės išmoko surasti ir sujungti nutrūkusį kabelį. Paskui nutiestė jį visą eilę.

— 150 pėdų gilumoje, Anglijos valdžios lešomis, Londone statomas požeminis miestas, kuriame gyventojai galės pasislėpti atominės bombos puolimo metu. Keluose Londono rajonuose įrengiamos milžiniškos slėptuvės, kur įtaisomi specialūs šviežio oro tiekimo įrenginiai, valgyklos, maisto sandėliai, vėdinti rezervuarai ir pan. Tos visos Londone rengiamos slėptuvės viena su kita sujungiamos tuneliais, kuriais žmonės galėtų gėlbėtis, jei kuri tu sieptuvė taptų atominės ar kitokios bombos sunaikinta. Vienas tų tunelių yra po karališkais rūmais, kad galėtų išsigėlbėti karalienė Elzbieta su savo šeima ir tų rūmų tarnautojai bei darbininkai.

— Grand Bank miesto gyventojai, Kanados provincijoje New Foundland, įteikė Jungtinėms Valstybėms prašymą paimti juos į savo globą. Washingtonas tačiau atsakė jiems, jog to padaryti negali be sutikimo federalio kanadiečių parlamento.

— Iš Londono į Dubliną važiuoja ponas Zehe. Ponas Zehe yra nepaprastas keleivis. Zehe yra 8 pėdų aukštumo ir sveria 50 stonų, (700 svarų arba 317 kilogramų su puse). Jis yra per platus, kad galėtų įeiti į paprastą vagoną ir suolai yra per siauri jam sėdėti. Jam buvo numatyta rezervuoti bagažinį vagoną, kur norėta patalpinti jam specialiai pagamintą sofą. Bet po ilgą galvosūkių buvo nuspręsta, kad laisvą vagoną. Ponas Zehe, ku lo įstaigose, o paskutiniu metu buvo direktoriumi rusų radijo programos (The Volga Boatman) WEDC stotyje. Voronko buvo paliestas smegenų patua paprastai niega skersai ralyžiaus. Mirė gavęs antrą trijų dvigubų lovų, geria pusę širdies smūgį. Buvo sulaukęs galiono alaus ir suvalgo du vis 61 m. amžiaus.

NAUJUS MOKSLO METUS PRADĖJUS

Rašo A. Giedrius-Giedraitis, Lietuvos Vasario 16 Gimnazijos direktorius.

Šiais mokslo metais, kurie prasidėjo balandžio 17 d., Vasario 16 gimnazijoje mokosi 115 berniukų ir mergaičių viso se aštuoniolios klasės. Jie visi, išskyrus mažą dalelę jų, be darbų tėvų vaikai, taigi neturinti, o kurių kelių tėvai ir dirba kur ar ta nauja, tai ne vieno nėra tokio, kurį galima būtų pavadinti pasiturinčiu galingu leisti sunų ar dukterį gimnazijos mokslą citi savo lėšomis. Mūsų bendruomenė ir VLIKo atstovas pripažino, kad Gimnazija dirba teigiamai Tau tai darbą ir reikalinga paremti. BALFo pirmininkas prof. dr. J. B. Končius šiais metais du kartus Gimnaziją lankė ir pabrėmė ją gausiais kiekiais mais to produktų ir kita ku. Mūsų jaunimas teikia mums daug gerų viličių. Jie visi, berniukai ir mergaitės, pilni energijos ir pasiryžimo, gerai nusiteikę ir darbštūs — tikriausiai neapvils mūsų. Pasitikiu pasiturinčių ir patyrusių mokytojų kolektyvu, pasitikiu PLB Vokietijos Krašto Valdyba ir kitais, kurie iš arti mato ir stebi mūsų darbą ir mūsų užsimojimus.

Tikslai toms pareigoms vykdyti, reikia, be moralinės paramos, kuria labai džiaugiamės, dar ir materialinės. Be tos pastarosios ir geriausi mūsų norai, ir didžiausios pastangos būtų veitui. Mūsų Gimnazijos iždas — visų tautiečių rankose. Dėl to prašom nepamiršti Lietuvos Vasario 16 Gimnazijos.

Čiukus iš karto. Jis yra 36 metų amžiaus, nevėdęs.

— Kandidatas į JAV prezidentus Illinois gubernatorius Adlai Stevenson dalyvavo Lituanian Chamber of Commerce bankiete Chicagoje.

— Juozapas Voronko, buvęs Lietuvos ministras, mirė Oak Forest prieglaudose ligoinėje. Jis buvo žymus baltiečių gudžių veikėjas, Lietuvos IV ministrų kabinete buvo ministras teriui bei portfelio baltgudžių reikalams. Į Chicago min. J. Voronko atvyko iš Lietuvos išgyveno 30 metų. Pirma leido laikraštį rusų kalba, kurį laiką profesoriavo įvairiose mokslo įstaigose, o paskutiniu metu buvo direktoriumi rusų radijo programos (The Volga Boatman) WEDC stotyje. Voronko buvo paliestas smegenų patua paprastai niega skersai ralyžiaus. Mirė gavęs antrą trijų dvigubų lovų, geria pusę širdies smūgį. Buvo sulaukęs galiono alaus ir suvalgo du vis 61 m. amžiaus.

LIETUVOS SIENŲ PROBLEMA

XIII.

4. 1920 metų siena ir joje Lietuvai reikalingos ekonominės korektūros.

Po I-jo pasaulinio karo lietuvių siekė kurti ne teritorinę ir istorinę, bet tautinę ir etnografinę Lietuvą. Todėl jie nepretendavo į tuos jau seniai nuliutėvėjusius, kad ir buvusius praeityje integraline Lietuvos dalimi, plotus, kurie buvo vadinami „Lithuania propria“ vardu. Su šitokiu nusistatymu dar laikinoji Lietuvos vyriausybė 1919 m. buvo užmezgusi derybas su Sovietų Rusija. Jos buvo užbaigtos 1920 m. liepos mėn. 12 d. sutartimi. Toji sutartis Lietuvai nustatė aiškias rytų ir pietų sienas. Pirmasis 1920 m. Maskvos sutarties punktas pripažino Lietuvos suverenumą su iš jo einančiomis teisinėmis konsekvencijomis. Ten Sovietų Rusija rėmėsi savo deklaracija, kad visos tautos turi laisvą apsisprendimo teisę. Toji apsisprendimo teisė leidžia atsiskirti nuo Rusijos. Po šitokios argumentacijos sutartyje ejo smulkus sienos aprašymas. Tikslai mažas ruožas pietuose (Gardino rajone), pradedant Stabinu iki Rytprūsių sienos, liko nenustatytas. Šitos srities ribos turėjo būti sutartos su Lenkija.

Toji siena, kurią Petras Klimas teisingai grindė religija, prasidėjo rytuose Brėslaujos apskrityje prieš I-ji pasaulinį karą žinomomis ribomis. Už ežerų (Snudų, Strusto, Volo dubro, Ablavio) rajonų toji siena sudaro nepatogią rankovę, nusidriekiančią iki pat Dauguvos upės. Tohau siena, pasisukusi į pietvakarius link Brėslaujos, beveik tiesia linija krin ta į pietus, praeidama pro Kazėnus (liet.), liudama Pastovius (liet.); Medelos paupiu ji praeina pro Mankowicze (už sienos), kirsdama Miadelos ir Miastro ežerus (visas Naručio ežeras lieka Lietuvos pusėje); truputį vingiuodama Naručio upės krantais, ji kerta Nerį ir Užą ir siekia Molodečnos geležinkelio stotį taip, kad Vilniaus ir Lydos geležinkelio šakos lieka Lietuvai, o Vileikos — Minsko šaka už sienos. Toliau siena nusisuka į pietvakarius pro pat Voložyną (už sienos) ir eina Velžės, Isločio ir Berezos (Beržūnės) krantais iki pat Nemuno. Dešinysis Nemuno krantas (apie porą šimtų klm.) sudaro Lietuvos pietinę sieną. Nuo Indrūnos žiočių (į Nemuną) siena pereina į kairįjį Nemuno krantą ir

vai. Jeigu toji linija būtų įgijusi pastovesnes reikšmes ir nebūtų buvusi lenkų jėga peržengta, lengva būtų buvę legalizuoti lietuvių revindikacijas. Sienos sulaužymo faktai buvo legalizuoti, ir paskui sekė jau Lietuvos nenaudai Fochio ir Curzono linijos. Paskutinioji užgriebė ir grynai lietuviškas (Seinų-Punsko) sritis su ca 17.000 lietuvių.

Šių dienų etnografinės gyventojų sudėties atžvilgiu Augustavas yra, žinoma, nebe lietuviškas miestas, nors jis šimtus metų priklausė Didžiajai Lietuvos Kunigaikštystei ir įėjo į Trakų vaivadiją. Suvalkų ir Augustavą apylinkės — tai lenkiškiausioji Lietuvos dalis. Tačiau čia turėtų lemti ūkinis reikalas. Lietuvai gaunant Mažąją Lietuvą su Goldapės sritimi valdyti ir „Suvalkų trikampį“, Lenkijai Suvalkai — Augustavas, kai Rytprūsių didžioji dalis tenka lenkams, nėra būtinas. Lietuvai gi susisiekiimo atžvilgiu yra būtinas reikalas Alytaus ir Marijampolės geležinkelio linijoms per Suvalkus — Augustavą pasiekti Gardiną. Nuo Suvalkų lengva atvesti geležinkelį į Goldapės geležinkelio liniją, kad tuo būdu galima būtų tiesiai (Gardinai-Augusta vas — Suvalkai — Goldape) siekti Gurabinę, Irsutį, Karaliaučius, Tilžę, Klaipėdą ir visus žemaičius. Jeigu Lietuva neturi „Suvalkų trikampio“, jai susidaro didelių susisiekiimo ir ūkinių nepatogumų pietų ir Mažojoje Lietuvoje. Suvalkai ir Augustavas ne tik turi gerą ryšį su Kaunu (plentu ir geležinkeliu), bet ir apskritai priklauso į Suvalkijos erdvę ūkiškai. Todėl riba tarp Lietuvos ir Lenkijos turėtų eiti pro Augustavą (liet.), Sabiną ir Sidrą.

Lietuvos sutartis su Maskva 1920. VII. 12 d., yra kompromiso ir susitarimo padaras. Į Lietuvos sienų plotą, kurio nepriklausomai Lietuva pastoviai sau daugiau kaip 20 metų reikalavo ir vis tarptautinėje plotmėje kėlė, įėjo žymus skaičius gudiškai ir lenkiškai kalbančių. Bet šitoji siena, vaizduodama katalikų religijos sieną, negalėjo būti tik li ir nuosekli jau vien dėl to, kad už jos yra religiniu atžvilgiu maišytų plotų, ir į anapus 1920 metų sienos yra katalikų ir lietuvių. Atsižvelgiant į tuos ir į ekonominius motyvus, reikėtų 1920 metų sienoje padaryti Lietuvos naudai kai kurių pataisų. Tad kokios būtų pageidautinos Lietuvai sienos rytuose ir pietuose, esant palankiai konjunktūrai jas koreguoti?

Bus daugiau.

ŽMOGAUS BUDEJIMO IR MIEGOJIMO SLAPTINGUMAS

VYDŪNAS.

IV. Budrumo įsigalėjimas.

Augštesnis vidinės šviesos laipsnis būtų pasiekiamas, jeigu žmogus aiškiai numatytų, kas jis ištikrųjų yra, ką tai reiškia, kad jis gali pasisakyti: „Esmi!“ Tam taptų budriu, jeigu jis prieš nuolatinį svorį jimą savo vidinio gyvenimo, kurs jį su savim traukia, pasistengtų savo esmėje parimti.

Reikėtų tarsi atstul laikytis nuo visų nuotaikos sąjūdžių ir nuo sukilantių mintių, atsikili dyti nuo jų prievartos ir vis apmąstyti, kas išeitų, jeigu jis jiems pasiduotų. Visuomet jis turėtų visuose vidiniuose vyksmuose, būtent, palinkimuose ir mąstymuose, žiūrėti, kad jis pats, vadinasi jo esmė, būtų vi suose jo apsiroškimuose visa nustatantioji galia.

Toliau reikėtų ir pasistengti, prie vienos minties ilgesni laiką parimti ir ją savo sąmone aiškiai nušviesti. Taip jis pats su savo esme įsigali ir šviesėja. Bet reikšmingiau už visą tai yra iškilimas iš viso vidinio judesio ir tikrąją ramybę ir tylą. Taip žmogus artėja Dievui ir patiria, kaip Dievas savo apsiroškimu jam arti yra. (Jok. 4,8). Žmogaus esmė tuo met nuostabiai sušvinta ir patiria ypatingą šventumą ir palaiminimą.

Su tokia dvasios laikysena žmogus sugrįžta į savo esmės kilmę ir žino save esant Didžiąją jame slėpinyje, Dievuje, turint jame savo buvą, kuri Jo jam sukurta. Mintų ir nuotai kos gyvumas yra jam tada visai kita-kas, kaip jis save patį patiria. Ir toli po savim jis numano gyvąjį savo kūno gyvenimą. Bet kaip tik tada ir tarsi gyvėja. Žmogaus esmė ji tiesiog gaivina. Jis pasidaro gyvenniui, netgi vikresniui. Bet ir visos žmogaus elgesys pakinta. Visame savo protavime, vi suose savo pasireiškimuose jis pasiilka aiškus, teisingai malonus, ištiesi savo pažadus, tvirtai išsprendia savo uždavinius ir pareigas.

Tokia sąmonės laikysena buvo žmonijoj jau labai senais laikais ryškiau ar lėčiau pataria.

riama. Buvo tai toji, kuri dar ir šiandien, nors ir labai neaiškiai atsispindi tikyboje, kai Lotynų žodiu vadinama reigia. Bet ji išrodo įvairių būdų. Greičiausiai ji pasireiškia su malda. Tik neturėtų ji būti vien visokių žodžių kartojimu, ale aiškiai ir sąmoningai iš visos sielos pareikštas pasisventimas ir atsidavimas.

Dvasinis maldingumas turėtų ir visą dieną būti gyvas ir visus žmogaus žygius lydėti, visa, ką jis nujaucia, galvoja ir daro šventinti. Tada kiekvieną dieną žmogui atsitiktų esminis gyvejimas, dvasinis brendimas ir buorėjimas, tiesus žmoniškumo atsiskleidimas. Pabudimu iš miego nebūtų tikta saules šviesa linksmai pasitukta, ale dar gyviau gaivestis iš kūrybos gelmių nu švietimo. Reikšmingesnis patyrimas kaip tas, kuris pagaunamas iš sveikaus gilaus miego būtų aiškus nusiroanymas, kad didioji dieviškoji malonė ir Meilė žmogų kas dieną neša į kūniškąjį gyvenimą, jeib jame žmoniškus savo uždavinius išspręstų.

Bus daugiau.

Knyga kiekvienam lietuviui

Benamis žmogus svetur, nos talgijos ir sunkiai panešamos kasdienybės kamuojamas, dažnai va to atsiminimų puslapius: jis vakarais išdėlioja senas fotografijas ir brangius laiskus gyvų ir mirusių artimųjų, apmąsto savo vaikystę, prisimena draugus, vėją, medžius džiū, visas vasaras ir visus rudnius, pavasarių švelnumą ir žiemų tylą.

Jonas Aistis ir Antanas Vaičiūlis emėsi panašaus atsiminimų turto sutelkimo, kai jiedu pradėjo rinkti vienon vieton visą lietuvių poeziją — nuo liaudies dainų ir Stanislovo Rašolsonio ligi pačių jauniausiųjų išstremties poetų. Visa, kas vertinga ir liudijs mūsų poetinio žodžio savitumą ir pasiekimus, visa, kas brangu ir prisimintina, buvo atrinkta, sugrupuota ir atspausdinta didžiulėje 832 puslapių knygoje.

Nelengvas buvo judviejų darbas — truko šaltiniai, senųjų leidinių, būtinų rankraščių. Teko perversti šimtus knygų ir žurnalų ir iš jų išrašyti reikalinguosius kūrinius. Reikėjo palyginti įvairias kūrinių redakcijas ir pasiimti pačią charakteringąją. Reikėjo (dažnai labai atkakliai) derintis su gyvaisiais autoriais, nes,

kas pačiam autoriui rodėsi vertinga ir spausdintina antologijon, iš tikrųjų, tūbuvo vienokio ar kitokio pobūdžio paskutinioji autoriaus kūryba, nenušviečianti viso nuceitojo kelio ir visai netiksliai atestuojanti poeteto kūrybą. Pagaliau, varžė antologijos redaktorius ir puslapių skaičius, nes autorių gausmas reikalavo labai griežtos ir stropios atrankos. Nežiūrint minėtųjų sunkumų „Lietuvių Poezijos Antologija“ yra mounumentalus leidinys, neturįs sau lygaus visoje mūsų literatūros istorijoje. Pradent gera ir gausia liaudies dainų atranka, skaitytojas antologijoje ras visus vertinguosius mūsų poezijos kūrinius, visus reikšminguosius vaidus, visus — vertus dėmesio — literatūrinių srovių atstovus. Vienas kitas lietuvių poezijos žinovas, galbūt, nebus visiskai patenkintas kaikiurių autorių visais pa tiektais dalykais, pasigės keleto mūsų žinomųjų poetų pui kių kūrinių, nepritars tokiai gausybei liaudies dainų, — bet tai būtų neesminės pastabos, nenuginčijancios pačios antologijos išsamumo ir vertės.

Antologijos pradžioje randa me Antano Vaičiūliačio įdomų įvadą ir trumpą, bet tiksly,

Jono Aisčio straipsnį apie „Mūsų poezijos formų raidą“. Antologijos pabaigoje patiekta kiekvieno autoriaus trumpa biografinių žinių santrauka ir 108 poetų atvaizdai, bei bibliografijos.

Daug kartų būdavo tvirtinama, kad lietuvių poezija pasiekusi aukšto meninio lygio, kad ji per dvidešimt dvejis laisvės metus suspėjo pasivyti Europos literatūrinio gyvenimo pulsą, kad ji buvo (ir šiandien tebėra) atvira didžiuliams žmogaus problemoms, kad ji ir formaline, ir tematine prasme yra verta iškilios vietos vi suotinėje literatūroje. Perskaite šią antologiją, turėsimė su minėtais tvirtinimais sutikti. Gerai ir džiugu tai konstatuoti. Tikrai skaudu, jog mūsų poezijos ateitis tamsi, kaip ir visos mūsų tautos. Be laisvės savo gimtosios žemės, be savo mokyklų ir nepriklausomo kultūrinio gyvenimo nėra įmanoma tikėti, kad lietuvių literatūra il gail gales tęsti savą augšto meninio lygio tradiciją.

Vieną pačių kategoriškiausių kritinių pastabų norėtųsi pasakyti dėl antologijos iliustracijų. Spauodeje teko skaityti, jog iliustravę dailininkas pakviestas dėl to, jog esąs veteranas ir pagarbos nusipelnęs dailės atstovas. Šių faktų, niekas nemano nuginčyti. Ta-

čiau knygos iliustracijos yra tokios nesekoningos ir taip naiiviai ir archajiškai atliktos, kad dalko visą knygos estetinę išvaizdą. Šiandien, kai tuftime visą eilę puikniausių iliustratorių (ir beveik visus jungtines Amerikos Valstybes!), tokių iliustracijų panaudojimas reprezentacinei knygai laikyti nas didžiausiu nesusiipratimu.

Leidziant sekantį knygos leidimą (o norėtųsi tikėtis, kad tokio tikrai pasireiks), kito knygos iliustratoriaus pakvietimas yra pirmoji sąlyga ir būtinybė. Pa proga bus galima panaikinti, įjungiant į tekstą, šioje laidoje kunjoziškai žrodantį „appendixą“. (Tarp kita ko — argi galima buvo pamiršti Antaną Rūką, kad antologijoje randame iš gyvųjų autorių tarpo įtrauktų bent dešimtį tikrai nieko knygos vertei nepridedančių autorių?)

Pabaigoje norėtųsi apeliuoti į lietuvių skaitytoją. Leidykla (Liet. Knygos Klubas Čikagoje), atlikusi istorinį ir neužmirštamą darbą, už šią milžinišką knygą teprašo šešių dolerių. Už panašaus pobūdžio, ir panašios išvaizdos, knygą kiekviena kitatėnė leidykla paimtų žymiai daugiau. Argi lie tuvis skaitytojas pagalės tų kelių dolerių ir neparems žmonių, kurie ryžosi jį apdovano ti visa lietuviškąją poeziją, visa savo žemės dvasia, išdauota šimtų sirdimis ir lūpomis per šimtus metų? Nebus permaza pasakyta, jeigu tvirtinsime, kad šios antologijos išspauduotų egzempliorių skaičius paro dys, kiek mūsų šviesuomenė tikrai paremia ne tik tai žodžiais, bet ir konkrečiu veiksmu, lietuviškąją kultūrą ir jos išlaikytojus bei kovotojus.

„Prieš akis turime didelį lobį. Tai kultūrinis mūsų tautos paminklas. Čia giūdi mūsų žemės giesmė nuo žilų senovės dienų ligi paskatiniųjų poetų ir partizanų dainos... Tikime, kad šis poezijos rinkinys pasieks tolmės šalį ir lietuvių lydes lūdesio ir džiaugsmo dienomis, kaibės jam gražiausius mūsų žemės žodžius, paguos širdis „nešimės sutrintas“, nušluostys ašaras ir kels jausmus...“ rašo antologijos redaktorius Antanas Vaičiūlis tis knygos pradžioje. Taip tiki ir šii elučių autorius, taip tu rėtų tikėti ir kiekvienas tikras lietuvis. Tikėti ir toki tikėjimą paversti realybe. H. N.

VYTAUTAS PESECKAS

RUDUO

Jau stovi medžiai soduose pageltę.
Jau klykia paukščiai skrisdami namo.
Ir aš norėčiau taip sparnus pakelti,
Su paukščiais skristi tolimon.

Bet mano rankos didelės ir kietos,
Nugrimzdo žemėn, žemėn per giliai...
Ir paukščiai skrenda ir mane palieka
Prilipusį prie žemės tos skandžiai...

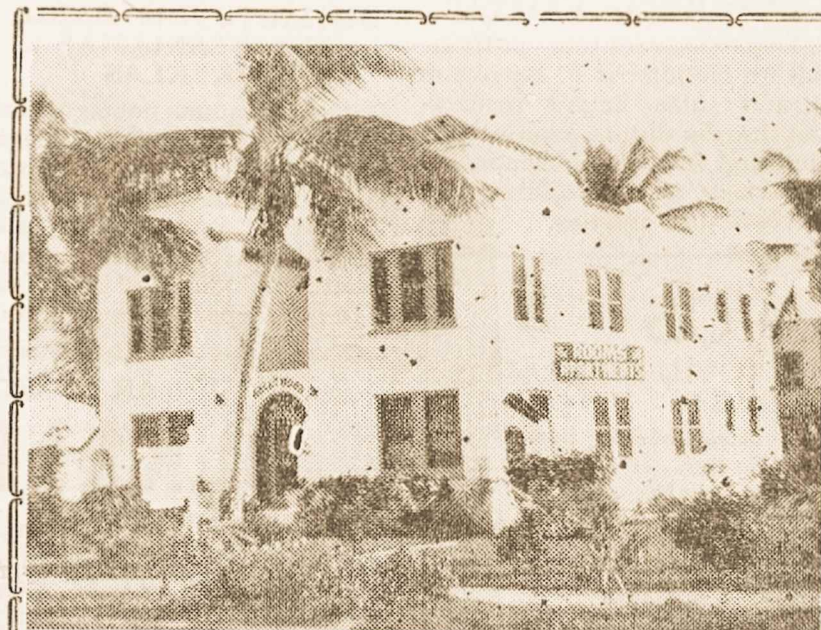
O klyksmas danguje. O sunkiai blaškos
Obels viršūnėj debesies, lietus...
Ruduo geltonas, lyg altorių vaskas.
Išskrido paukščiai, paukščiai į namus — — —

GEGULĖ

Gimtinėn skris raiba gegulė
Ir tyliai griaudžiai užkukuos.
Sena motulė žemėj guli,
Vargelis vaikšto palaukuos...

Kukuos gegulė savo dalia,
Kad svetimoj šaly sunku:
Ne taip laukai ir girios želia,
Skrendi — ir nežinia į kur.

Ir debesys žemai sugulę,
Pavargę ir žiedai obels...
Kukuos, kukuos raiba gegulė,
Bet motinėle nešikels...

JOS. YASAUSKIS

1720-24 Buchanan Street, Hollywood, Florida.
Gražiausia ir patogiausia vieta Vakacijoms, tai palmuotame Hollywood Floridoj. Apartamentus užlaikome pirmos rūšies su visais patogumais. Kviečiame visus lietuvius atsilankyti į saulėtą Floridą, nos čia būna nuolatinė vasara. Svečius iš geležinkelio stoties parsivežame, paskambinus telefonu 3290.

Optimistas

Kartą buvo dvi varlės: viena optimistė, kita pesimistė. Šokinėdamos apie tvarto duris, jos pamatė milžiną su pienu. Smalsumo vedinos abi varlės sušoko kibiran pažiūrėti, kas tai per skystis tas pienas. Bet pasirodė, kad tai buvo toli gražu ne vanduo ir varlės pradėjo skęsti. Pesimistė ilgai negalvojo. Matydama, kad nuo likimo nepabėgs — emė ir nuskeno. Su optimiste buvo kitaip. Ji likimui nepasidavė. Plaukė, blaškėsi, tabalavo pakol iš piene buvusios grietinės susimušė sviestas. Tuomet ji, kiek pailsėjusi, pasispyrė į sviesto gabalą ir iššoko iš kibiro.

Pesimistas aš nebuvau. Aš net negalėjau išvaizduoti, kaip žmonės dėl mažiausio nepasisekimo puola neviltin. Dažnu atveju ramindavau desperacijon puolusius bičiulius, tikinau juos, įkalbinėdavau, kad viskas praeina, o pagaliau nėra to blogo, kas neišit ir gerą — tvirtinau aš. Jeigu mano žodžiai padėdavo (o taip dažniau siai būdavo), aš būdavau savotiškai patenkintas. Matydavau, kad manęs paklausęs pradeda blaiviau galvoti, jo veidas skaidrėja ir akys pagyvėja. Man buvo be galo malonu, kad mažesnį ar didesnį nepasitenkinimą, nusivylimą ar tiesiog sielos lūžį galėjau švelniai pakeisti, atydziai jį apžiūrėti, pridėti gyduolių ir skaudamą vietą pamažu, atsargiai aptvarstyti. Kaip daktaras savo pacientą, su šypsena atsiveikindavau bičiulį ar tik man savo sielos gelmes patkėjusi pažįstamą ir jaučiamą, kad jo nušvitusiame, atgyjančiame kūne, jo sutvarstytoje sieloje yra įskiepyta ir manosios širdies dalelė, truputėlis stebuklingo vaisto, optimizmo vadinamo. Tai turėjo būti ypatingas pa-

darinys, nepaprastas eleksyras, kad juo įskiepytas žmogus jautė visišką dvasinį pasitenkinimą. Jis galėjo žiūrėti visai kitokiomis akimis. Kūrėjo pasaulis jam atrodė nuostabiai pagražėjęs ir jis gerėjosi juo visa savo siela, jautė tai visą savo esybę. Tuomet be nuovargio jis galėjo vaikščioti iš tiesas dienas stebuklingo grožio gelėmis sužydėjusioje pievoje, o visoje aplinkoje jis matė tik besišypsancius veidus ir švelniai glamonėjančius saulės spindulius. Taip, tas viskas buvo manėje. Tąjį grožio pajautimą, tos energijos aš turėjau milžiniškus kiekius ir buvau įsitikinęs, kad tai pas mane niekuomet neišsilaigs, nors aš jį dalinčiau kiekvienam praeiviui ir tai daryčiau ištisas metų eiles.

Bet veina dieną užėjo audras. Pūtė smarkūs vėjai, maišėsi dangus su žeme ir aš pasijutau išblokštas iš žavingosios aplinkos, iš puikiai išsiklausiusių gelėtų pievų. Mano stiprusis įsitikinimas, kaip vėtroš paliestas medis truputį subraskėjo, nes aplinkoje mačiau tik rūškanus veidus, griuvėsius, o

švelniuosius saulės spindulius denge tamsūs debesys. Tik dabar aš supratau padėties baisumą: po mano kojomis nebuvo purios, gumtosios žemės, ne buvo artimųjų ir svarbiausia ne buvo mano vienintelės, brangiosios gėlės. Nebuvo čia jos, mano svajonėlės, mano gražiausios, mano lakiausių minčių vainiko, kurį, tik jos vienos pagalba, tik jos mergiškos jaunystės inspiruotas pyniau, dabinau ir tikėjau, kad tik ja galėsiu pasipuosti, tik su ja būsiu laimingas žengdamas gelėmis iškaišytu gyvenimo keliu. Nors aš ją neišgali pažinčiau, bet užteko, kad įsitikinčiau jos moterišku švelnumu ir sielos taurumu. Žiūriat į jos didžiulės mėlynas akis prisimindavo karštoji vasaros jūiena, kuomet išsitiesęs upelio krante, užvertęs galvą istisas valandas savo žvilgsnį galėjau skandinti beribėje dangaus žydrinėje ir sva joti. Jos vaikiško, jaunystės kraujo padabintą skaitstųjį veiduką puosė dvi sultingus, jau visai išsirpusius vyšnines lūpas, kurioms praskleidus man tėsė perlukų elutė, o visoje esybėje švietė maloni, nekalnutė šypsena. Vėčlios, tamsių garbanų bangos lengvučiu vėjeliiu drickės per pečius ir aureolės pavaldai ryškino skaidriąją šypseną. Jos grakštus lie muo priminė nendrę svyrūnėlę. Kai šokdamas ja visai apkabindavau, bičiuliai paskiau sakydavo, kad aš tartin norėjęs mergaitę po švarku pasi-glemžti. Jai tas patiko ir, tai girdėdama, ji dar daugiau glaudėsi prie manęs ir mudu buvo me laimingi.

Ir dabar štai buvau netekęs to mielojo radinio, to brangaus

deimancuko, kurį jau tikėjau si įstatęs į vertingiausią savo žiedą — širdį. Ir tik tas daugiausia sujudo mano tikrąjį įsitikinimą, davė pajustį kad nevisuomet galima gerėtis ap linkos grožiu ir vienintele, širdį puošusia gėlele. Bet optimizmo, toli gražu, nenustojau. To stebuklingoje vaisto, jei ne skaityti vieno kito lašo, aš turėjau dar daug, jo manėje dar buvo milžiniški kiekiai. Nei kiek nesivaržydamas dalinausi juo su naujais pažįstamais, gyčiau silpnesniuosius, nes pats buvau per daug stipriai įsitikinęs, kad grįšime. Grįšime į tą margąją pievą, ten aš pri-skinsiu giėbius gražiausių gėlių ir sudėsiu prie mano mylimosios nendrelės kojų. Žinojau, kad jis bus atspari praūžiančioms vėtroms ir rudens šalnomis. Kitaip ir būti negalėjo, nes ji buvo mano idealas ir mane mylejo.

Aš nekiyda. Ji mane mylėjo ir laukė. Man parašius at sakė ilgutėliais, pilnais ilgesio ir širdį tveriančio jautrumo laiškus, pakartotinai prašydama, jau tui pačiu atsilyginti. Negalėjau neatsakyti į jos maldavimus, jos tyrąsias ašaras, į jos skaisčiąją meilę, man išsagotą.

Skaitydamas jos mieluosius sakinius vėl buvau su ja. Vėl ją glamonėjau, bučiavau jos švelnutes, nuolatine šypsena puošiančias ir baltų perlukų eilutę ryškinančias sultingasias vyšnias, džiaugiausias jos vėšliomis plaukų garbanomis. Vėl sėdėjau su ja ilgaisiais vakarais prie darželyje sužydėjusių alyvos ir pirkios kampos prisiliejusių, baltučių jazmino

krūmų. Sekmadienio popietė-mis mudu vėl eidavome prie ežero arba kaip vaikai, susiki-bę rankomis pavakareje skubėdavome ir gegužines pamaldas. Skaudžiu aidu skambėjo jos jautrūs žodžiai apie niūriąją įstaigą, kurioje ji dirbanti, apie nuolatinę laiko stoką ir apie namuose sergančią mamą. Arba po savaitės darbo, lėtingą judens sekmadienį tu rindą eiti paeigibti savo vieš-pačiams bulves surinkti.

Lyginausi kiek galėjau. Raminau ją, tikinau, kad tas viskas pasibaigs gi kada nors ir mudu vėl būsime drauge. Vėl galėsime kartu džiaugtis skaidriaisiais tėviškės pavasariais, akinančio baltumo žiemomis. Stengiausi dažnai nerašyti, ne va bardavau ją kam taip daug rašo kai to laiko tiek mažai, turinti, o pats, gavęs iš eilės kelis jos laiškus, guosdavau atspariąją nendrelę, mano svajo nelę.

Bet atėjo galas ir tam. Jos laiška sustojo eję. Nebegavau jokios žinios. Parašiau dar vie ną švenčių progą mažai pasveikinimą, bet ir tas neatnešė jo kio atgarsio.

Mano tvirtoto įsitikinimo pagrindas vėl subraškėjo. Man pradėjo apimti neviltis, kas kart vis ryškiau pajaučiant, kad grįžimas telsta. Dienos šviesa pradėjo tendyti vis tirk tėjantieji debesys ir aš išvydau tuštumą. Tai buvo mažytė, gal vos tik pastebima klaurymė, bet aš išsigandau, pabi-jojau, kad ji neimtų didėti, plėstis. Turėjau ką nors dar-ryti, kad ją užtaisysčiau, kad ji išnyktų, kad ji neneštų man

dar didesnės nevilties. Aš jos negalėjau pakęsti, nes jaučiau, kad pasirodžiusioj tuštumoj yra mano stiprybės, mano neveikiamo optimizmo pirmasis lū-ziis. Privalėjau tuojau veikti, ką nors daryti, kad sutvarstyčiau pradędantį skeldėti pada-rą. Moterimis domėtis aš negalėjau, nos tuo netik, kad ne būčiau sau palengvines, bet būčiau įžeidęs savo tyriąją nendrelę. Tuo labiau, kad aš abejoju ar būtų įmanoma bendrauti su tais suvyriškėjusiais, per daug pasaulio maciusiais, toli iki nuosirdumo, viską pamėgdžioti pamėgusiais suve-rimais. Bet išeitį radau. Tai buvo kardinama. Čia buvo kam malonu svaigti užsūrmšime, tuo labiau, kad gerasirdžiai bičiuliai negailėdavo man gra-zių žodžių. Tokiomis progom-is aš pasijusdavau vėl pilno je savo stiprybėje ir džiaugiau si suradęs tokią vietą. Tiesa, prablaivejus, įkyrioji tuštuma vėl braudavosi į mano širdį, į visą mano esybę ir tuomet aš skubėdavau, skubėdavau sutik ti geruosius prietelius, skubė-davau į tą palauintą kampelį. Savo draugais skęstis aš negalėjau. Tiesa, je buvo visi nau ji ir daugiausia šioje apylin-keje suikti, bet jie buvo malo nūs ir man gerų žodžio nepa-gailėdavo. Man buvo visiškai nesvarbu, kad, kaip jie daž-niausiai nusiskųsdavo, būdavo šviesa pradėjo tendyti vis tirk tėjantieji debesys ir aš išvydau tuštumą. Tai buvo mažytė, gal vos tik pastebima klaurymė, bet aš išsigandau, pabi-jojau, kad ji neimtų didėti, plėstis. Turėjau ką nors dar-ryti, kad ją užtaisysčiau, kad ji išnyktų, kad ji neneštų man

Moksio-technikos naujienos

PASAULIS BE PRADŽIOS IR BE GALO

Nauja mokslinė teorija.

Karališkajame Londono mokslo institute š. m. gegužės 23 dieną turėjo paskaitą mokslo lininkas Harold Spenser Jones, kuris plačiai išdėstė naują pasaulio sąrangos teoriją, labai sudominusią mokslininkų pasaulį.

H. S. Jones išdėstė Cambridge universiteto mokslininkų Thomas Gould ir Herman Bondi iškeltą pasaulio sąrangos teoriją. Tie mokslininkai, remdamiesi atomo sudėties struktūra, kuri dabar jau yra išvirta ir kuri savo esme yra kondensuota energija, — teigia, kad pasaulis niekad neturėjo pradžios ir niekad neturės pabaigos. Pasaulis nesustojamai kinta — panta rei — nuolat kuriasi ir nuolatirsta. Tas ne paliaujamas pasaulio irimas ir tuo pačiu metu kūrimasis vyksta kiekvieną akimirka, be sustojimo, amžinai.

Ta teorija teigia, kad dangaus kūnai be perstojo iš savęs spinduliuoja energiją ir erdvę. Tuo pačiu jieirsta, ir galų gale visai suirsta. Tuo pačiu metu dangaus kūnų išspinduliuojama energija ir, veikiamą kitų dangaus kūnų spinduliuojamos energijos, koncentruojasi, telkiasi ir vėl virsta medžiaga, kietais kūnais. Taip nepaliaujamai vyksta kitimas energijos medžiaga ir medžiagos energija. Žinoma, tam pro-

cesui reikia milijardų milijardų metų. Bet taip vykstant nesi- baigiamam kitimo procesui ir pasaulis nesibaigia ir nesibaigs.

Kadangi medžiagos ir energijos kiekis nesuynyksta ir nei didėja, nei mažėja, kas jau neginčijamai yra mokslo įrodyta, tai ir visas pasaulis yra amžinas — be pradžios ir be galo.

Šie samprotavimai yra pa- laikomi daugelio mokslininkų, nors jie tuo tarpu beturi tik- tait teorijos formą, kuri jau 1948 metais buvo išdėstyta JA V mokslo žurnale „Scientific American“.

ATOMAS DAR GALUTINAI NEISTIRTAS

Ligšiol buvo manoma, kad pamatinės atomo branduolio dalelės — protonai, yra ap- krautos pozityviąja arba pliusi- ne elektra, bet JAV mokslininkai R. B. Leighton ir J. G. R. T. lack rado, kad yra protonų apkrautų ir negatyviąja arba minusine elektra. Tie Protonai pavadinoti negatronais. Šis pavyzdys rodo, kad atomo struktūra dar nėra galutinai iš- tirta; joje dar gali būti ir di- delių paslapčių.

PAVOJINGI VAISTAI

Duke universiteto profesoriai Ph Hendler ir F. Bernheim surado tūlas liaukų medžiagų, kurios didina kraujo spau- dimą ligi mirtinos būsenos. To- kių vaistų panaudojimas gali priversti prie mirties.

NAUJIENOS

PIRMAS IR DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRASTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS visuose Amerikos miestuose ir užsienyje turi savo korespondentus ir nepaprastų gabumų rašytojus, žurnalistus.

NAUJIENOS duoda vėliausias, tikriausias ir geriausias pasaulines, nacionalines bei vietos žinias, straipsnius ir paveikslus.

NAUJIENOS talpina išvietintųjų lietuvių šeimų, giminių bei pažįstamųjų pajėškumus ir jų atsišaukimus į savo tautiečius.

NAUJIENOS nemokamai spausdina lietuvių draugijų, klubų ir organizacijų pranešimus, atsišaukimus ir korespondencijas.

UŽSIRASYKITE NAUJIENAS ŠIANDIEN PAT.

Prenumerata: Amerikoje ir Kanadoje \$ 9.00, pusei metų \$ 5.00; Chicagoje \$ 10.00, pusei metų \$ 5.50; užsienyje \$ 11.00, pusei metų \$ 5.50.

Adresas: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill., U. S. A.

Tiesa, apie taupymą progų kaip ir nebebuvo pagalvoti, bet gi esmė buvo ne tame. Mano tikslas buvo stiprinti beskytan- tį pastatą ir naikinti širdin įsi- metusią kirmėlę.

Tirpstantis sniegas atnešė permainingą. Mano reikalai ėjo blogojan pusėn. Darbovietėje gavau jau antrą perspėjimą dėl praleistų dienų. Mano bičiulių draugija pasidarė tokia gausi, kad aš pradėjau nebe- užtekti perkamųjų jiems vai- šinti. O jie, kaip paprastai, buvo vis išsileidę ką nors pirk- dami, arba skolas gražinę. Ma- no turėtos santaupos gerokai ap- tirpo ir aš pamačiau, kad to ly- džio didėjanti tuštuma vis su- kiau beužpildyti.

Tokiu laiku, kada tik gat- vės pakraščiuose, arba saules spindulių nepasiekiamose dau- bose beliko purvino ledų liku- čiai, aš sutikau mergaitę. Jos aukšta, lieknutė figūra atkrei- pė mano dėmesį. Jos tamsūs, lengvutėmis garbanomis per- pečius nusidriekę plaukai pasi- rodė pažįstami, jos kukliai pa- dažytos lūpos prisiskleidė šyp- senai ir aš pamačiau perlų ei- lute. Lygiai tokią pat taisyk- lingą, dailią eilutę, kokią ma- tydavau pas nendrelę. Jos akys nebuvo mėlynos. Bet ko- kias staigmena: iš jos didžiulių, tamsių akių dvelkė tas nuo- širdus jausmas, tą raminanti vakaro sambrėška, kuri papras- tai užliedavo grįžtute prieš ži- burio degimą. Ir kaip malonu tuomet būdavo klausytis sene- lio pasakojimų ir toje jaukio- je prieblandoje įsivaizduoti nar- suosius karaliačius, auksines pilis ir gražiąją karalaitę stik-

linio kaino viršūnėje besėdin- čią. Dar daugiau. Jos akys priminė tą ramią, bekrastę be- ribę, kurion galima žiūrėti be- galo ilgai ir kurią aš mačiau tik pas savo vienintelę gėlę. Ir jos rūpestingas, ramiai įti- kinantis balsas man pasirodė perdėm pažįstamas. Juo giliau klausantis, jis buvo toks savas, artimas, toks lengvutis, kaip lakštingaiois čiulbėjimas sta- čiuose, tirštais krūmais apau- gusiuose, šuvsės šlaituose. Li- ko tik vienas vardas: ji neturė- jo mano nendrelės vardo — ji vadinosi Aldona. Pagaliau ji buvo mano stebuklingas radi- nys — ji nerūkė.

Ji man nebuvo abejinga ir mudu pradėjome susitikti. Kar- čiamos draugai, tiesa, pradžio- je man nedavė ramybės, bet aš pasirinkau ją, kuri per metų eilę buvo įaugusi į mano sielą ir šamone. Kuri buvo mano sapnų nuolatinė viešnia, kuri mano svajones darė didžiules ir šviesias.

Juo arčiau ją pažinau, juo ypatingesnis jausmas kilo ma- nyje. Kaskart pastebėdavau vis daugiau anosios ypatybių. Moteriškas švelnumas, rūpes- tingumas ir sielos taurumas ma- ne galutinai suvystė. Aš jau- čiau, kad per šią aš dar dau- liau gerbiu aną, bet tą, su ku- ria vis dažniau susitinku, esu jau įsimylėjęs. Paprasta mei- sa, tiesa, gal tai būtų netikslu- ai pavadinanti, nes aš žiūrėjau į ją ne kaip į mergaitę, kuri savo grožiu, patrauklumu sužavi- vyra. Ji man buvo nuostabu- sis svajonių kūrinys, kuris per ilgą laiką kantriai saugomas, gražiausiomis varšomis puo- šia

KULTŪRINĖ KRONIKA

DR. E. ANDRIUKAITIS GAVO KARALIŠKĄ STIPENDIJĄ.

Plačiai lietuviams žinoma- sis Montrealio gydytojas Dr. Eduardas Andriukaitis, specia- lizavęs nervų ir psichinių li- gų srityje, yra išlaikęs kon- kursinius kvotimus ir vienas keturių tarpe iš 36 dalyvavusių konkurse Quebeco gydyto- jų gavo karališkąją stipendiją dvejais metais gilinti specia- lybes žinias Amerikoje, prie Yale universiteto ir specialiose klinikose.

Dr. E. Andriukaitis į JAV išvyksta liepos mėnesio pra- džioje ir ten išbus dvejus me- tus, ir tik tada jis vėl grįš į Montrealį.

Labai malonu, kad mūsų tau- tietis yra pasižymėjęs Que- becų gydytojų tarpe, ir linkime jam sėkmės užsibrėžtos specia- lybės darbuose.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ CHORAS

Los Angeles lietuvių cho- ras, Lietuvos operos solisto V. Baltrušaičio vedamas, šiomis dienomis buvo „pakrikštytas“ komp. Stasio Šimkaus vardu. Ceremoniją atliko prof. M. Bir- žiška ir sol. F. Korsakaitė.

DU LIETUVIAI BAIGĖ AUKŠTESNIAŠIAS MOKYKLAS

Šiomis dienomis pabaigė aukš- tesniasias mokyklas — High School — gimnaziją du lietu- viai — viseims plačiai žinomų villasalių pp. Baltakių sū- nus Vytautas Baltakis ir mont- realietis p. Jodkus. Abu jie pa- baigė gerai pažymiais, p. Juod- nėjime, New Yorke.

kus vienu iš geriausių baigu- sių visam Quebec.

Teko patirti labai mielą ži- nią, kad abu jaunuoliai moks- lus tęs Universitete, nes yra pasiryžę pasiekti aukštųjų moks- lų laipsnį ir sudaryti visai sava rankišką ateitį.

Abu absolventai yra seniau jau atvykęs Kanadon lietu- vių sūnus. Garbė sūnams, ku- rię gražiai baigę aukštesnio- sius mokslus, garbė ir jų tē- vams, kad savo vaikams duoda mokslo ir kuria gražesnę jų ateitį.

VLADAS IVANAUSKAS MIRĖ

Buvęs Lietuvos operos so- listas ir valstybinio teatro di- rektorius vokiečių okupacijos metu Vladas Ivanauskas po il- gos ir kankinančios vėžio li- gos mirė Bostono Elmhurst li- goninėje.

Velionis buvo karininkas, da- lyvavo voldemariukų organi- zuotame birželio 7 dienos per- versme, kuris nepasisekė, — to- dėl jam teko būti kalinamam Kauno sunk. darbų kalėjime. Būdamas solistu, dainuodavo kaipurkas tenoriaus partijas operose, o vokiečių okupacijos metu buvo Kauno teatro direk- torium.

— Dail. Ad. Galdikas į New Yorką iš Prancūzijos atvyksta birželio 17 d.

— Dr. J. Pajaujis, profeso- rių gaus Aliaskos universitete, sugrįžo į New Yorką. Šešta- dieniį jis kalbėjo J. Vileišio mi- nėjime, New Yorke.

AR ŽINOTE KĄ RASO

„KELEIVIS“

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti? „KELEIVIS“ žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam ne pataikauja ir nesibijo teisybės skelbti. Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo. Be to, jame rasit visokių pa- tarimų, gražių eilių, įdo- mių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio. Didelio formato, 8 puslapių, graži, lengva kalba. Kaina Kanadoje \$ 3,50 metams. Pusmečiui \$ 1,75. Parašykite ir paprašykite vieno egzemplioriaus pasižiū- rėti. Gausit nemokamai.

KELEIVIS

636 BROADWAY, So. BOSTON 17, Mass., U. S. A.

GARSEJANTIS DAILININKAS

Pietų Amerikos dailininkas, populiarius visose jos respubli- kose, J. Rimša, vis plačiau gar- sėja, kaip labai žymus ir mo- dernus dailininkas, ypač puik- kiai vaizduojas Pietų Ameri- kos būvį.

JAV PRIPAZINO LIETU- VOS VETERINARIJOS AKADEMIJĄ

Amerikos Agrikultūros de- partamentas įtraukė Kauno Ve- terinarijos Akademiją į pripa- žintųjų aukštųjų veterinarijos mokyklų sąrašą. Šis pripažini- mas veikia iki 1943 kalendori- nių metų pabaigos.

Tas reiskia, kad ją baigę iki to laiko veterinarijos gydyto- jai, jei tik išpildo pilietybės są- lygas, gauna teisę gauti federa- linių ar valstybinių veterinari- jos inspektorių vietas, arba lai- kyti egzaminus praktikos tei- sems išgyti.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Rinktinės mūsų žmonių pa- sakos. AUKSO KIRVIS. Pa- rengė Juozas Švaistas. Ilustra- vo dailininkas Vyt. Ignatavi- čius-Igno. 1952. Spaudė „Drau- go“ spaustuvė. Nei leidėjo, nei autoriaus adreso nėra. Kai- na 2,50 ct. Naudingas leidinys.

„MŪSŲ SPARNAI“ Nr. 2 — Lietuvių evangelikų refor- matų žurnalas, iliustruotas 42 nuotraukom. Adresas: 949 W. 59th St., Chicago 21, Illinois, USA.

ATSPINDŽIAI

Naujas gausiai iliustruotas sa- vaitraštis „Atspindžiai“ pasi- rodė Chicagoje, Ill. Juos leidžia kas ir J. Pr. Palukaitis.

„PRAŠOME SPAUDOS“

Šaukia Vasario 16 gimnazija.

Jau ne vieną kartą ir seniau esu sušukęs: skaitymo jaun- mui! Tą pat kartoju ir dabar. Jaunimas — didžiausias skaity- tojas, ypač iš mažens. Kai iš ankstybos jaunystės įpras, visą amžių skaitys. Jci to įpratimo nebus — veltui sauksim ir de- juosim, kad knyga neranka ke- lo į skaitytoją.

Vasario 16 Gimnazijai trūks ta naujausias literatūros — naujai išleistų ir leidžiamų kny- gų, žurnalų ir laikraščių. Kai- vieni tautiečiai paremia gim- naziją savo aukomis pinigais, tai ar negalėtų kiti laikraščiais ir knygomis?

Labai prašau visus knygų lei- dėjus siuntinėti Gimnazijos knygynui po du arba nors po vieną egzempliorių kiekvienos naujai išleistos knygos. Laik- raščių ir žurnalų administraci- jas prašau siuntinėti Gimnazi- jai savo leidžiamų laikraščių ir žurnalų taip pat po du egzemp- liorius: vieną atiduotume į moki- nių skaityklą, o kitą komp- lektuotume.

Taigi, tikėsimės ir lauksim, o susilaukę džiaugsimės kiekvie- nu leidiniu ir busim labai de- kingi.

Mūsų adresas: Litauisches Gymnasium, (23) Diepholz - - Flugplatz, Block 7, Germa- ny.

A. Giedrius Giedraitis, Vasario 16 Gimnazijos Direktorius.

AR JAU SKAITAI? MODERNIŠKĄ ILIUSTRACINĮ PASAULIO LIETUVIŲ MAGAZINĄ.

METINĖ PRENUMERATA \$ 3,—.
VISUOSE KRAŠTUOSE. LEIDYKLOS ADRESAS
9204 S. BROADWAY LOS ANGELES 3,
CALIFORNIA, U. S. A.

Su tuo apsipratau. Palaikiau kūrus jaukų šeimos židinį, pa- žįstamą linkėjo daug laimės. Mano akys aptemo ir laikra- stį laikiusi ranka nusviro. Aldo- na ir Viadas, mažytės, rėmely- je suspaustos raidės aptemdė mano šamoneį ir pradėjo augti, plėstis, didėti. Jaučiau, kad jos tampa didžiuliais, neais- kiais padarais, virsta milžiniš- ko dydžio pabaisomis ir tai- syklingai išsiriavusios artina si prie manęs. Jos savo gelian- čia išvaizda, gresmingai kvat- domos tiesia kaulėtas rankas ir eina tiesiai į mane. Jaučiau, kad trokštė. Kažkas nemato- mo apglėbė mano gerkle, alsa- vimas pasidarė sunkus kaip tvankią vasaros dieną, audrai besiantinant. Manyje atsivėrė vientisa, didžiulė kiauptymė; pa- jutau, kad iš manęs senka ste- buklingas vaistas, o baissis kirminas, išaugęs į milžinišką sliabiną, be gailėsčio įsikando mano širdį. Nuogos, kaulėtos pabaisų rankos, pasipuošusios seimos židinio laime, jau siekė manęs. Jau siekė mano kakio, kad galėtų, nelyginant replė- mis, suimti ir užspausti jau ir taip surkiuči įbeisiantį kvapą. Sukaupęs visas pastangas, pilna krūtine, giliai įtraukiau tvankųjį orą ir pašokau. Pašo- kau, kad išsvengčiau beužsida- rančių žnyplių, kad išsigelbė- čiau, kad man reikia gryno- jiu, visą mano kambarį užpil- džiusių nelemtų būtybių. Jau- čiau, ka dman reikia gryno oro, man reikia dirbtinio vaisto, kuris nors laikinai atgaivintų, nors trumpam suvarstytų ma- no suskeldėjusį, visai sudužusį pagrindą, nes užkrojo, vadina- mo optimizmu, aš jau nei tru- pučiuko nebeturėjau.

Vieną dieną, kaip paprastai, paėmiau tik gautą savaitgalio spaudos glėbį. Straipsniai, įvy- kiai, kronikos žinios, viena ki- ta iliustracija mano dėmesio netraukė. Varčiau puslapį po puslapio ir mano žvilgsnis su- stojo: mažuose, lapukais pa- puošuose rėmeluose pama- čiau Aldonos vardą, jo pavar- dę. Šalia jos buvo prisiliė- jęs kažkoks Vladas. Jiems su-

su tuo apsipratau. Palaikiau kūrus jaukų šeimos židinį, pa- žįstamą linkėjo daug laimės. Mano akys aptemo ir laikra- stį laikiusi ranka nusviro. Aldo- na ir Viadas, mažytės, rėmely- je suspaustos raidės aptemdė mano šamoneį ir pradėjo augti, plėstis, didėti. Jaučiau, kad jos tampa didžiuliais, neais- kiais padarais, virsta milžiniš- ko dydžio pabaisomis ir tai- syklingai išsiriavusios artina si prie manęs. Jos savo gelian- čia išvaizda, gresmingai kvat- domos tiesia kaulėtas rankas ir eina tiesiai į mane. Jaučiau, kad trokštė. Kažkas nemato- mo apglėbė mano gerkle, alsa- vimas pasidarė sunkus kaip tvankią vasaros dieną, audrai besiantinant. Manyje atsivėrė vientisa, didžiulė kiauptymė; pa- jutau, kad iš manęs senka ste- buklingas vaistas, o baissis kirminas, išaugęs į milžinišką sliabiną, be gailėsčio įsikando mano širdį. Nuogos, kaulėtos pabaisų rankos, pasipuošusios seimos židinio laime, jau siekė manęs. Jau siekė mano kakio, kad galėtų, nelyginant replė- mis, suimti ir užspausti jau ir taip surkiuči įbeisiantį kvapą. Sukaupęs visas pastangas, pilna krūtine, giliai įtraukiau tvankųjį orą ir pašokau. Pašo- kau, kad išsvengčiau beužsida- rančių žnyplių, kad išsigelbė- čiau, kad man reikia gryno- jiu, visą mano kambarį užpil- džiusių nelemtų būtybių. Jau- čiau, ka dman reikia gryno oro, man reikia dirbtinio vaisto, kuris nors laikinai atgaivintų, nors trumpam suvarstytų ma- no suskeldėjusį, visai sudužusį pagrindą, nes užkrojo, vadina- mo optimizmu, aš jau nei tru- pučiuko nebeturėjau.

S. Prancūnas.

MŪSŲ SPORTAS

MUMS REIKIA LIETUVIŠKOS VISUOMENĖS PARAMOS!

Šių dienų mūsų gyvenime, to klubas „Žaibas“, glaudžiai kada kiekvienas žygis, kiekvienas darbas pirmoje eilėje turėtų būti naudingas lietuviškam reikalui, sporto reikšmė išskirtinai didelė mūsų visuomenėje. Šalia pagrindinio savo tikslo, sportas yra nepašalinoma priemonė lietuvių išlaikymui ir lietuviškai propagandai.

Jaunimo sportuoti nereikia versti. Čia jis pats savo noru ateina ir patekęs į lietuvišką dvasią gyvenančių tarpą, pats ta dvasia užsikrečia. Dar daugiau: mums svarbu tiek bendradarbiaujant, tiek naujųjų ateivių lietuvišką jaunimą suriši glaudesniai bendradarbiavimu. Sportas yra kaip tik viena iš tų priemonių, kur abiejų emigracijos kartų jaunimui raš bendrą kalbą. Sportas yra vienas iš tiesiausių kelių į jaunimo širdis, o jo širdis užkariauja mūsų šiandieninėje kovoje už gyvą tautos dvasią yra svarbu.

Antųjų Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynių surengimo našta ant savo pečių užsidėję Clevelando lietuvių spor-

East 68th Street, Cleveland 3, Ohio. Visos aukos ir dovanos bus skelbiamos spaudoje.

Jūsų dėmesys šioms žaidynėms parodys, kad mūsų sportuojančio jaunimo žygiai yra vertinami visos mūsų visuomenės. Jūsų moralinė ir materialinė parama laidos šios lietuviškos sporto šventės pasiekimams, kuris suteiks jaunuimui entuziazmo tolimesniams darbams. Padarykite!

Antųjų Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto Žaidynių Organizacinis Komitetas.

PRANESIMAS ŽAIDYNIŲ REIKALU

Dėl sekmingsio 2-ųjų Š. Amerikos Lietuvių Sp. Žaidynių įvykdymo, tolimesnį jų organizavimą iš Clevelando LS K Žaibo perima visa Clevelando lietuviškoji visuomenė, remiama Clevelando miesto adradarbiaujančių su Vyr. FASK-tu, žaidynėms praversti yra sudaryti šie organai:

a) Garbės K-tas — reprezentacinis organas, Garbės K-tą sukiečia Organizacinis Komitetas.

b) Organiz. K-tas — sudarytas iš Clevelando lietuviškų jų organizacijų ir visuomenės atstovų — rūpinasi žaidynių reprezentacija, propaganda, Garbės Komiteto sukievimu, finansais, dalyvių aprūpinimu, dovanų organizavimu ir kitais organizaciniais reikalais. Šis komitetas susideda iš 17 narių. Pirmininku yra išrinktas Jonas Daugėla, sekretorium — Arvydas Barzdukas.

c) Varžybinis K-tas — sudarytas iš įvairių sporto šakų specialistų — rūpinasi tik grynai sportiniais reikalais. Jo kompetencijoje yra dalyvių registracija, teisėjų kolegijos sudarymas, varžybų sistemų

nustatymas, dienotvarkės išplanavimas, sporto aikščių, įrankių ir kitokių priemonių parūpinimas ir sklandus bei obnėms parodys, kad mūsų sportuojančio jaunimo žygiai yra vertinami visos mūsų visuomenės. Jūsų moralinė ir materialinė parama laidos šios lietuviškos sporto šventės pasiekimams, kuris suteiks jaunuimui entuziazmo tolimesniams darbams. Padarykite!

d) Varžybų priežiūros komisija, kuri įeina mažiausia du Vyr. FASK-to nariai, arba jo įgalioti atstovai po vieną ats tova iš visų žaidynėse dalyvaujančių sporto klubų, tikrina dalyvių bei teisėjų kvalifikacijas, sprendžia ginčus ir skundus, dis kvalifikuoja prasižengusius dalyvius ir prižiūri varžybų vykdymą tikslumą bei objektyvumą. Ši komisija bus sudaryta ir veiks tik žaidynių metu. Jos pirmą skiria arba tvirtina Vyr. FASK-tas.

Ryšius palaikyti yra komptentingi šie asmenys:

Visais organizaciniais reikalais — Org. K-to sekr. Barzdukas: 7509 Lawview Ave, Cleveland 3, Ohio.

Fin. reikalais Org. K-to išd. V. Januškis: 1303 E 68th St., Cleveland 3, Ohio.

Sport. reikalais — Varžyb. K-to pirn. A. Bielskus: 770 E. 91 St., Cleveland 8, Ohio.

2. Dalyvių kvalifikacijos. Žaidynėse gali dalyvauti kiekvienas lietuvis už savo sporto klubą ar nepriklausomai, neat-sižvelgiant kuriam krašte jis yra gimęs ir kurios valstybės pilietis dabar yra. Nelietuviai žaidynėse dalyvauti negali. Pavičiai nelietuviai sportininkai bei komandos, turinčios savo sudėtyje nelietuvių, bus dis kvalifikuojamos.

3. Žaidynių programa jau buvo paskelbta. Galutinė žaidynių programa bus paskelbta birželio 22 d.

4. Dalyvių registracija pra-

Laiškai Redakcijai

Gerb. P. „NL“ Redaktorium!

Turejau jau anksčiau parašyti Jūsų laikraštį. Atvykau prieš tris savaites, išsikūriau turio pastovų darbą, — tai pirmiausia turiu aišyti Jūsų redaguojamam laikraščiui, kuris man padėjo surasti ryšių su lietuvių dar man būnant Indokinijoje, prancūzų S. legione. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte. Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

Nuoširdus aiš pp. Miškiniams, Sudbury, kurie man padėjo įsikurti. Šiandien turiu darbą ir esu patenkintas šiam krašte.

Europa, Indokinijos džiungles, Afrikos karščiai ir kietas 5 metų legionieriaus gyvenimas man liko praeity.

Tačiau vienas kitas lietuvis dar vargsta prancūzų kolonijose, ardo sveikatą arba baimę karo tarnybą pasijunta nusilpęs moraliai ir materialiai. Aš pats taip pat prašau tautie-

ne. Baigus tarnybą, per „N. L.“ vel mano prašymas buvo supirastas ir taurių lietuvių pagelba atvažiavau į Kanadą — į Saigono į Halifaxą.

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun Ave., Verdun. YO 3323

J. Alcide Blais, 29—4ieme Avenue, Ville Lasalle. TR. 7849.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
DIDZIAUSIA IR TURTINGIAUSIA LIETUVIŲ FRATERNALE ORGANIZACIJA
Įkurta 1886 metais

TURTAS VIRŠIJA \$ 2.430.359,00

Kuopos įvairiuose Jungt. Valstybių ir aKnaDOS Miestuose. Gyvybės apdrauda nariams nuo \$ 100,00 iki \$ 5.000,00. Nariais priimami abiejų lyčių lietuvių nuo gimimo dienos iki 60 metų

Nariai gauna savaitraštį „Tėvynė“ nemokamai. Iš Susivienijimo Labdarybės Fondų šelpiami nelaimių ištikti nariai ir remiami lietuvių kultūriniai reikalai. Visi kviečiami tapti šios broliškos organizacijos nariais. Smulkesnių paaiškinimų klauskite vietinėje SLA kuopoje, ar rašykite į centrinę raštūnę tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE St., Montreal. Tel. FI 0208.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.

Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

BOURBONNAIS REFRIGERATION SERVICE

273 — 1 Ave., Ville Lasalle.

Tel. TR 8351.

Saldytuvų ir įvairių elektrinių motorų taisymas.

PRITYRĖS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

BELLAZZI-LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

AR SKAITAI „DIRVA“

AR VAIKAI SKAITO „TĖVIŠKĖLĖ“?

„DIRVA“ išeina kas savaitę, visuose pasaulio kraštuose turi savo korespondentus, greit ir teisingai informuoja

REDAGUOJA BALYS GAIDŽIŪNAS.

Su „DIRVA“, kas mėnesį, išeina gausiai iliustruotas, 16 psl. vaikų laikraštis „TĖVIŠKĖLĖ“. Vaikai ir tėvai tvirtina, kad dabartinėse sąlygose tai geriausias vaikų laikraštis.

REDAGUOJA VLADAS VIJEIKIS.

Abu laikraščiai metams kaštuoja. JAV \$ 5,—; Kanadoje \$ 5,50; kituose kraštuose \$ 6,50.

Rašykite: 6820 Superior Ave, Cleveland 3, Ohio, USA.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

E.D.BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.

Skambinkite telefonu arba užeikite:

Kasdien: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 10 vak.

Nuo 9 ryto iki 7 vak. 3664 St. Famille St.

Tel. Fa 6844 Tel. HA 6708 Montreal, Que.

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS KAZIO BORUTOS KNYGA BALTARAGIO MALŪNAS

Baltaragio Malūnas — knyga, kurią 1945 m. rudenį bolševikai per apsiriekimą išleido Lietuvoje, bet tuojau surinko iš visų knygynų ir sunaikino.

Baltaragio Malūnas — knyga, kuri primena mums Lietuvą visame jos puikume, kurios puslapiu tebedvelkia Lietuvos vėju ir arimų kvapu, kurioj vaizduojamo kaimiečio vargai ir rūpesčiai toki mažučiai ir mieli, palyginus juos su šurpia šiandienybė.

Baltaragio Malūnas — knyga, kokių maža mūsų pokarinėje literatūroje, kuri mums parodo mūsų kraštą ir lyjant, ir saulei šviečiant ir vėjams užaujant, o autorių pačiame talento subrendime.

Baltaragio Malūną išleido Knygų Leidykla Terra. 256 psl., kaina \$ 2,50. Reikalaukite: Terra, 946W. 31 Pl., Chic. 8, Ill.

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinas

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas.

3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

Du

HAMILTON

TAUTOS FONDO METINĖ GEGUŽINĖ
HAMILTONE

Š. m. liepos 6 d., sekmadienį, TFA Kanadoj Hamiltono sk. rengia

DIDELĖ GEGUŽINĖ.

Ji įvyks Bridgeman's ūky, Harmer Paradise vienke. (ten, kur pr. metais buvo TF ir parapijos gegužinės). Programoj įvairūs komiško sporto dalykėliai ir virvės traukimas Torontas — Hamiltonas, šalti ir įvairūs gėrimai! Gros italų orkestras, kurio muzika paskaidrins stiprus mikrofonas. Padžia 2 val. p. p.

Autobusai nuo bažnyčios eis 3 val. ir 4 v. 30 min. Vykstantiems iš Hamiltono lengvomis mašinomis, pradedant York ir Dundurn sankryža, važiuoti Toronto kryptimi 6 kelių, už 4 mylių pasukti į 5 kelią ir vienuoliktąje mylioje nuo Hamiltono (kur bus rodyklės) sukti į kairę. Už 4 mylių nuo šio posūkio — gegužinės vieta. Gegužinės metu bus traukiami piniginių loterijos laimėjimai. Šių bilietų Toronte galima gauti „FZ“ adm., „Tulpės“ svetainėje, pas p. Jurksaitį ir p. Ignatavičių; Hamiltonone pas TF V-bos narius.

Kviečiame visus lietuvius skaitlingai dalyvauti ir tuo pačiu paremti mūsų Tėvynės vadavimo darbą.

Rengėjai.

HAMILTONO LIETUVIŲ
KA MOKYKLA

ruošia savo mokslo metų užbaigai iškilmingą ir įdomų vakarą su vaidinimu — „Jodinių naktis“, dainomis ir deklamacijomis, žaidimais ir užbaigai šokiais, griežiant orkestrui.

Turtingas buietas, įdomios loterijos, gražūs prizai už šokius. Vakaras vyks St. Michael (buv. Central) salėje — James Str. N., birželio mėn. 21 d. 7 val. vak. (šeštadienį).

Grynas pelnas eis mokyklos naudai.

Lietuviškoji mokykla kviečia visus tautiečius į šį, atrodo, paskutinį šio sezono vakarą. Bus malonumo jums, ir nauda, kad prisidėsit prie lietuviškos mokyklos palaikymo.

Ligi pasimatymo šeštadienį! L. Mokyklos Vedėjas, Mokytojai ir Tėvų Komitetas.

IŠ TAUTOS FONDO HAMILTONO SK. VEIKLOS

Jau ketvirtą kartą, vietos spaudoje, Tautos Fondo Atv. Kanadoje įgaliojė — p. Arlauskaitė, Hamiltono skyrių suminėjo kaip pavyzdį visoms kitoms lietuvių kolonijoms Kanadoje. Ir tai yra teisybė, nes loterijos, gražūs prizai už šokius. Vakaras vyks St. Michael (buv. Central) salėje — James Str. N., birželio mėn. 21 d. 7 val. vak. (šeštadienį).

Grynas pelnas eis mokyklos naudai. Lietuviškoji mokykla kviečia visus tautiečius į šį, atrodo, paskutinį šio sezono vakarą. Bus malonumo jums, ir nauda, kad prisidėsit prie lietuviškos mokyklos palaikymo. Ligi pasimatymo šeštadienį! L. Mokyklos Vedėjas, Mokytojai ir Tėvų Komitetas.

Kaip minėjau, Hamiltono sk. įžengė į antruosius metus. Įvykęs ta proga š. m. gegužės mėn. 17 d. vakaras, davė gražaus pelno. Jo dalis (85 dol.) nutarta paskirti Hamiltono, vysk. Mot. Valančiaus vardo, šeštadieninės mokyklos mokiniams, nupirkant jiems 112 lietuviškų knygų. (Principe šis paskyrimas netvarkoje, nes kas aukojama TF-ui, tas jam tiktai ir turi būti skirta. Red.).

Padarius atitinkamą įrašą, jos bus įteiktos mūsų atžalynui, mokslo metų užbaigimo proga.

LIETUVIS BATSIVYVS. Pataisymai ir užsakymai. 4666 Park Ave, Montreal. Telefonas: DO 0357.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ŽUKAS ANTANAS

Tel. TR 4321 1434 Rolland Ave., Verdun. Kreiptis vakarais po 6,30 val.

DR. ALEKSAS VALADKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1081 Bloor St. W. — Toronto
(tarp Dufferin ir Dovercourt)

priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2 — 4 pp. ir 6,30—8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

LIUDESIO VALANDOI

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAMPE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

Nors Hamiltono sk. valdyba susideda iš 7 asmenų, tačiau dėl jo „užsispyrimo“ ir šiomet būti pirmuoju, Tautos Fondui surinktomis aukomis Kanadoje, jis papildytas dar vienu nariu — O. Čerskute, kuri nuo pat pirmos dienos, energingai įsijungė į darbą. Gaila, kad iš valdybos tarpo pasitraukė energingas narys St. Dalius. Jo asmenyje valdyba nustojo darbu tauts ir sąžiningo nario. Hamiltono skyriaus vedėjas — St. Bakšys, ir St. Daliaus vietą pakvietė K. Baroną.

Graži yra Lietuvos gamta, tad nenuostabu, kad lietuviai ją myli. Pirmą metų papročiu ir šiomet TF Hamiltono sk. yra numatęs surengti ketletą gegužinių, kurių pirmoji yra rengiama š. m. liepos m. 6 d. Kaip teko patirti, ir gegužinę žada atsialinkyti ir „amerikonai“ juo labiau, kad liepos mėn. 4 d. (penktadienį) yra JAV Nepriklausomybės šventė. Tad mūsų „pietų kaimynai“ — lietuviai, turėdami ilgą laisvą savaitgalį, su savo lengvomis mašinomis tikrai gausiai apankys šią TF Hamiltono sk. gegužinę.

Gegužinėje numatoma įdomi programa, kaip virvės traukimas tarp Hamiltono ir Toronto stipruolių, bėgimas su mašais sportininkų pasirodymais, na, o visa tai apvainikuos piniginių loterijų, kurios bendra laimėjimų suma yra lygus „šimtukas“. Tat Hamiltonas š.

St. CATHARINES, Ont.

ST. CATHARINĖJ SKRAIDO GANDRAI.

Šį pavasarį St. Catharinėje pasirodė nemažai gandrų. Pasakytinis birželio 6 d. nusileido į pp. Polujanskų kiemą ir paliko sūnų. Sūnus ir motina sveiki ir tvirti; o tėvas geroj nuotaikoje, nes jų šeima dabar atstovaus jau du vyrus. Iki šiol buvo tik jis vienas tarp dviejų moterų — tai motina ir septynių metų dukrelė Dalia — gabi ir nuolatinė deklamuoja lietuviškuose minėjimuose. Pp. Polujanskai išsikūrę labai gražiai. P. Polujanskas turi pastovų ir gerą darbą. Namas jau baigiamas išmokėti.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALnut 9773 4914 Decarie Blvd., Montreal.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR
TAISAU SENUS
KAILINIUS PALTUS.
DUODU GERĄ KAILIŲ
PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU
SĄŽININGAI
IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS
KAIP KITUR.

688 ALLARD Ave, Verdun.
Telefonas HE 5853.
Kreiptis po 6 val. vakaro,
šeštadieniais — visą dieną.

VIKTUTĖ BUGAILIŠKAITE

1280 King E., Hamilton, Ont.

AYRAINS BEAUTY SALON

DARO PUSMETINES IR ĮVAIRIAS TRUMPA-
LAIKES ŠUKUOSENAS, DAŽO IR KERPA PLAUKUS.
KIEKVIENAS DARBAS YRA GARANTUOJAMAS.
TELEFONAS: 4-3566.

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)

(buvusi Juozo Paplauskio)

SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras. Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

Winnipeg

WINNIPEGAS NEUŽSNUSTA.

Madingiausias visų lietuvių reikalas yra nuosavų namų įsigijimas. Nekaibant apie pirmuosius ateivius, kurie veik vieni turi po vienus ir net po keisius nuosavus namus, naujieji ateiviai šioje srityje taip pat rodo didelio aktyvumo ir palyginamai per neilgą laiką yra pažengę gana toli. Žymi dalis naujųjų ateivių jau spėjo įsigyti nuosavus namus, o kai kurie net ir po du „roominghausus“.

Uždario kiausimu, dėl jo didelio svyravimo, galima kalbėti tik bendrais bruožais. Vidutiniu vyrų uždarbiu galima laikyti 35 — 55 dolerius į savaitę, moterų maždaug penkiais doleriais mažiau. Yra tačiau vietų, kaip mėsos apdirbimo pramonės firmos — Swift ir Canada Packers, kur pradišius atlyginimas vyrams yra 1 doleris 30 centų už valandą ir patyrisiam siekia iki 1 dol. 80

m. liepos mėn. 6 d. laukia svečių Bridgeman ūkyje (Harmer Paradise) t. y. toje pačioje vietoje, kur ir pirmą kartą buvo rengiamos TF ir parapijos gegužinės. Tikslus kelias bus nurodytas „NL“ š. m. birželio mėn. 28 d. skelbimuose ir Hamiltono kronikoje.

Baigiant, palinkėjime TF Hamiltono sk., įžengus jam į antruosius metus, sėkmės ir gražių darbo vaisių.

Sėkmės gražiai ir pasitvirtina! I. S. ja.

centų už val. Šios rūšies pramonėje yra ilgesnį laiką dirbančių ankstyvesniųjų lietuvių grupė. Naujam gauti darbą ir tapti nuolatiniu, yra nelengvas kelias, pradžioje tenka pabūti sezoniniu darbininku.

Alaus bravoruose valandinis atlyginimas svyruoja tarp 1—1,50, geležinkelų srityje uždarbiai tarp 1—1,45, mažesnėse mišiose dirbtuvėse, kaip baldų, siuvyklų, keramikos ir panašiose, atlyginimas svyruoja tarp 75 — 1,10 ct. už valandą. Bendrai, didelių susipietimų nėra, daugiausia yra pavieniai atskiros įvairios rūšies pramonės įmonėse tarp mišrios tautų masės. Moterys daugumoje susikongregavusios siuvykluose. Kaip ir visuose kituose Kanados didmiesčiuose, Winnipege žiemos metu pasireiškia darbų sumažėjimas, paliečiantis vieną kitą mūsų tautietį, tačiau neskaudžiai.

Winnipegas gali pasidžiaugti savo tarpe turedamas „broli Motuzą“, kuriuo yra Romas Michalauskas, šalia savo kasdieninio darbo, bendradarbiaujant kolonijos meninėms pajėgoms, parengęs lietuvišką spalvotą filmą su įkalbėtiais garsais. Artimiausiu laiku viena iš šios filmos kopijų išsiunčiama į Pie

taigi, Winnipegas, kaip ir jo indijoniskais pavadinimais reikią drumzliną vandenį, juda, kuria, kartais piktai barasi ir griaua, bet niekuomet neužsnūsta ir nepereina į stagnaciją. J. J.

Taip juokiamasi

už g. uždangos

Kaimynų ožkos.

Vengrų-austrių pasienių susitinka dvi ožkos. Vengrijos ožka prašo savo kaimynės:

— Išeisk, išeisk į savo pusę nors trumpam laikui.

— Tai ar iš galvos išsikrausite — nustemba austrių ožka. — Gyvenimui rojui ir užsigeidimui mano skrobro pašaro.

— Ne pašaro, bet noriu nors kartą, vienintelį kartą, laisvai išsimekenti, — maldaujamai prašo vengrų ožka.

Cenzūra.

Vienas amerikiečių korespondentas praneša savo laikraščiui apie iškilmes iš Maskvos: „As stovėjau visai netoli Stalino, taip, kad akmeniu galima jį buvo pasiekti.“ Rusų cenzorius šią vietą sekančiai pataisė: „Stovėjau visai netoli Stalino; akmenio visai neturėjau“.

Afrikoj irgi tas pat.

Stalinas lankosi satelitų valstybėse. Sutikta kaimietė skundžiasi, kad sunku pieno gauti. — Tai pusė bėdos, motinėle, — mėgina raminti. — Ana, Afrikoj, Sacharoj, nė vandens negausi!

— Ak, tai sakai, Afrikoj irgi rusai gyvena? — klausia moterėlė.

KEISDAMI ADRESUS nepamirškite pasiųsti 25 c. (smulkiais pašto ženklais).

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas.

Siuntinys Nr. 6	Reikalaukite pilno siunt. sąrašo.	1 sv. šokolado
A. 10 sv. cukr. — \$ 2.60	5 sv. baltų kv. miltų	2 sv. kakavos
B. 20 sv. cukr. — \$ 4.70	3 sv. gr. kiau. taukų	4 1/2 sv. cukraus
Siuntinys Nr. 7	1 sv. šokolado	2 gab. tualet. muilo
A. 10 sv. kv. miltų \$2.50	1 sv. kavos	Siunt. Nr. 19 — \$ 9.95
B. 20 sv. kv. miltų \$3.90	2 sv. rūk. lašinių	4 sv. rūk. lašinių
E. 9 sv. kiau. t. \$ 5.25	2 sv. kiau. taukų	2 sv. margarino
Siunt. Nr. 11 — \$ 6.50	2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. marmelado
5 sv. cukraus	2 sv. kiau. taukų	1 sv. deg. kavos

DANUTE STRAZDAITE

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas. Dažo ir kerpa plaukus. Kiekvieną dieną (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

FOTO STUDIJA

V. JUKNEVIČIUS

33—5 ave., Verdun, Montreal, P. Q.

Telef. YORk 6116.

Fotografavimas įvairiose sueigose bei jūsų namuose. Vestuvių, grupių ir pasų nuotraukos. Portretai. Reklamos. Foto reportažai.

LIETUVIŠKA SKRYBĖLAICIŲ KRAUTUVĖ

JUDITH HAT SHOPPE

7334 St. Hubert St., Montreal. Tel. CA 8859.

Rankų darbo skrybėlaitės ir pertausymai.

Vestuviniai šydai.

Sav. BRONĖ ir ALEKSANDRA STANKEVIČIUTĖS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ

RŪBŲ SIUVEJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turimi dideli pasirinkimai įvairių angliškių ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

ED. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto. Tel. LL 9626.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOSES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

Sault Ste Marie, Ont.

DAR APIE DARBUS IR GALIMYBES GAUTI DARBĄ MUSŲ MIESTE.

Vietos komiteto pirmininkas ir keletas tautiečių mūsų kolonijoje yra gavę laiškus iš įvairių Kanados vietovių su užklausa apie galimybes gauti darbą ir išsikurti mūsų mieste. Dideliam nustebeimui yra gauta net tokių laišku, kuriuose iš anksto prašoma, dar darbo jėkai neatvykus į mūsų miestą, surasti darbą ir butą. Čia jau truputį per daug...

Pirmiausia, tai jokia darbovietė, anot patarių, „katės mai še neperka...“ — nesantio aki vaizdoje darbininko nesamdo, o dėl butų, tai iš viso mūsų mieste nelengva problema. Komiteto pirmininko p. A. Motiejūno žodžiais, kas iš mūsų tautiečių šį pavasarį pas mus į Sault Ste Marie iš kitur atvyko darbo jėkai — visi darbą gavo ir dirba. Tokių šiemet yra buvę apie 30. Žinoma, kitas klausimas, kur ir kokią darbą dirba. Tikras dalykas, kad jaunesnio amžiaus ir anglų kalbą mokantiems darbas gauti yra daug lengviau. Kad ir turint kokią nors specialybę, nereikėtų tikėtis iš karto darbą gauti savo specialybeje, nors kai kam taip ir pavyksta. Daug reikšmes turi darbo jėkai — apskritum, žinojimas, kur kreiptis, na, ir asmenišką lai mę.

Kadangi apie atskiras darbovietes jau daug „Nepr. Liet.“ buvo rašyta, tai nesinorėtų dar sykį tas pats kartoti.

Pati didžiausioji ir vis tebeplečiama miesto darbovietė didžiulis plieno fabrikas „Algo-ma Steel“ (Steel Plant) dar-ban dar vis registruoja, nors, kartais, tas registravimas lai kina yra sustabdomas. Kadan-gi pašaukimas daban į šį fabri-ką po užsiregistravimo kar-tais ilgokai užsitęsia, tai dau-gumoje bedarbiai, nenorėdami laukti, ima darbą kitur — daž-niausiai didžiulėje statybos fir-moje, kuri vykdo to paties plieno fabriką praplėtimą, — „Foundation Comp. of Cana-da“, kur priiminėjama darbi-ninkai darban beveik kasdien. Čia mokama 1,10 dol. į val. ir dirbama 48 val. savaitėje. Nau-jai atvykę į mūsų koloniją tau-tiečiai turi skaičiuoti, kad pirmas jų „užsikabinimas“ yra ši fir-ma, o toliau tai, anot tos pa-tarės, „kaip pasiklosi, taip iš-simiegosi“... Pradėjus dirbti

šioje fi-moje, nustojama šansų būti pasauktam į plieno fabri-ką, kur pumoję eilėje priimi-nėja tik bedarbius — būk tai toks valdžios pageidavimas ir, be to, abi viršpaminėtų darbo-viečių darbo įstaigos, atrodo, turi glaudų kontaktą. Bend-rai paėmus, galimybės petekti į viršminėtą didžiulį plieno fab-riką, šiuo metu mažėja ir dar sumažės (visai priešingai „T. Žib.“ 22 nr. korespondenci-jai iš S. S. Marie), nes dabar pirmoje eilėje priiminėjami atostogų paleisti studentai iš universitetų ir gimnazijų. Di-delio masinio priėmimo darban-į šį fabriką šiemet, galbūt, ir nebus (irgi priešingai „Tev. Žiburių“ korespondento spėj-imui), nes nuo kovo mėn. pra-džios darban priiminėjama be veiks kasdien po 10—15 nau-jų darbininkų. Tik mūsų tautie-čių šį pavasarį čia priimta apie porą dešimčių, iš kurių puse-perėjo iš kitų darboviečių — popieriaus ir chromo fabrikų, Roddis Lumber Co ir kt. Tai rodo, kad dedant pastangų, dabovinėje galima pakeisti, ta-čiau tik atvykus ir neturint pi-nių, reikėtų imtis bet kokio dabo.

Laškuose, rašomuose į mū-sų koloniją darbo reikalu, dar teiraujamasi dėl darbo pasto-vumo. Čia tai jau sunku ką nors pasakyti ar ateitį nuspėti — užtikrinti. Tikras dalykas, kad lentpiūvėse ir prie staty-bos darbai prieš žiemą suma-žėja. Ir kitose darbovietėse naujai pradėjęs dirbti darbi-ninkas pirmuosius metus jau-čiasi ne labai saugiai ir tvirtai. Net didžiuliam plieno fabri-ke „Steel Plant“, išskyrus pa-skutinius metus, žiemą laikinai atleisdavo tam tikrą skaičių jau-niausių — neseniai pradėjusių dirbti darbininkų. Ir vasaros metu atleidimai galimi. Štai, chromo fabrike „Krumplan-t“ prieš kelias savaites lai-kinai atleido keliasdešimt darbi-ninkų. Priėmimas, — remon-tas — pertaisiona vienas fab-riko skyrius ir, eina gandy, kad ryšium su U. S. A. plieno fabrikų steigimais, neturima už-sakymų.

Tačiau sakoma, kad nėra blogo, kad neįsistatė į gerą. Taip ir šiame atsitikime. Paleistieji iš chromo fabrikos darbininkai, kurių tarpe yra net keli mūsų tautiečiai, turi progos šiuo

metų laiku lengvai kitur dar-bą susirasti, arba, jei nori, lauk-ti kol darban atgai pašauks, tai turi progos gražiam metų lai-ke paatostogauti. Kai kurie iš chromo fabrikos paleistieji už-siregistravo „Steel Plant“ ir laukia kol ten pašauks, o lauk-ti darban pašaukiant ir tuo pa-čiu metu gauti bedarbio pa-salpą nėra visai blogai.

Yra mūsų kolonijoje, rodos, pora tautiečių, kurie niekur darbo neima ir jau ilgokas lai-kas laukia kol pašauks plieno fabrikas. Kas žino, gal ir tei-singai daroma, nes plieno fab-rikas yra vis dėlto pastoviau-sia darbovietė mūsų mieste. Šie pavyzdžiai rodo, kad ir mūsų mieste bedarbių esama. Kaip ten bebūtų, mūsų miest-as su savo darbovietėmis yra verta susidomėjimo vieta Ka-nadoje, ypačingai ten, kur vi-sai darbo negalima gauti ar mo-kami labai maži atlyginimai.

Atvykstantieji turėtų žinoti, kad butus, ypačingai šeimoms su vaikais, yra nelengva gauti, na ir kavalieriams, kad lietu-vaičių, vedybinio amžiaus mer-ginų jaučiamas didelis trūkum-as. Visai teisingai žaro tie, kurie palikę savo šeimąs, vyrai atvyksta pradžioje vieni, o tik susiradę darbą ir butą pasikvie-čia ir savo šeimąs. Atvyku-siems patariame pirmiausia kreiptis pas komiteto pirmi-ninką ar pas lietuvių kunigą L. Kemėšį, kurie nevienam dar-bą ir butą įsiekiant yra padėję ir reikia tikėtis, kad toki pa-slaugūs savo tautiečiams pa-liks ir toliau.

Visai ką kitą apie darbo klau-simą pas mus galvoja „Tev. Žiburių“ korespondentas („T. Žiburių“ 22 Nr. gegužės 29 d.), kuris savo korespondenci-joj kazką rašo apie „masinį plaukimą“ į mūsų miestą, pri-velia visą eilę netikslumų ir dar meta „Nepr. Liet.“ kores-pondentams tariamą „visuome-nės klaidinimą“ šešėli... Tur-rint galvoje, kad nei laikraščio redakcijoms, nei skaitytojams ginčai neįdomūs ir žinant, kad korespondencija „Tėviškės Ži-se“, išsiblaškusio žmogaus, į tai visai nekreiptina dėme-sio. Šių elučių autoriui da-romi demagogiški priekaištai, bet jie visi buvo atmesti ir įro-dyti. Berdrai jie yra toki men-kaverčiai, kad neverti kreipti dėmesio. „Tev. Žib.“ kores-pondentą, prisidengusį sieti-mais inicialais, reikėtų patai-tyti, kad neklaidintų visuome-nės, ypačingai tų, kurie darbo-viečiai neturi.

J. Sk.

DĖMESIO! JONINĖS WELLANDE

Birželio mėn. 21 dieną, Wellando A. L. O. K-tas Wellande, UNGARŲ PARKE, (St. Steven's Park) Port Robinson Rd. (viena pusė mylios į rytus nuo Wellando, važiuoti East Main St.) RENGIA DIDŽIULĘ - TRADICINĘ

WELLANDO JONINIŲ GEGUŽINĖ

Be puikios europietiškos muzikos, veiks su įvairiais gėrimais bei užkandžiais TURTINGAS BUFETAS. Lietus gegužinės nesutrukdys, nes ten pat yra PUIKI SALE. Wellando ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami „Joninės“ atšvęsti Wellande. Pradžią 5 val.

SENIAI LAUKIAMOS JONINĖS TILLSONBURGE

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais metais ruošiamos Joni-nių išvakarės ir piknikas (ge-gužinė) netoli Tillsonburgo, Mikhėnų ūky. Išvakarės ir pik-niką ruošia Tillsonburgo ūku-ninkų klubas ir Delhi Apyii-nkės LOK. Joninių išvakarės įvyksta birželio 21 d. 8 val. vak. (šeštadienį) ir piknikas (gegužinė) š. m. 22 d. 2 val. Iš vakarėse ir per pikniką bus at-hekama programą, gros links-ma muzika ir veiks bufetas.

Prašomi visi iš plačių apy-linkių atsilankyti ir kaip visa-dą čia linksmi, užmirus die-nos rūpesčius, pasilinksmini.

Rengejai.

PAJIESKOJIAI

— Pajieskomas Aleksas Ple-nys. Jis pats arba apie jį ži-nantieji, prašomi rašyti Aug. Mylė, 100 Gordon Ave, Ver-dun, Montreal, P. Q.

tikrinti. Jei gydytojas ras, kad jūs sveiki, tai gaukite iš jo ir atitinkamą paliudijimą. Tą pa-žymėjimą pasiųskite p. Wel-don aukščiaui nurodytu adre-su. Iš jo tada gausite laišką, o gal net ir telegramą, kad tuoj atvyktumėte į Edmontoną. Laišką ar telegramą nusiėskite į geležinkelio stotį, kur gau-site antros klasės bilietą į Ed-montoną.

Edmontone jūsų sveikata ir vėl bus patikrinta. Jei bus surasta, kad kasyklų darbas jums tinkame, tai tasyk turėsite pasirašyti kontraktą vieniems metams arba 300 darbo dienų. Kai atvyksite į Port Radium, tai tuoj turėsite paduoti kom-panijai savo išlaikų sąrašą. Per pirmą mėnesį jūsų sąskaita bus apmokėta, bet vėliau per šešis mėnesius kompanija atskaitys po 25 dol. kas mėnesį. Tačiau tie atskaityti pinigai yra gra-žinami kiekvienam, kuris nesu-laužo kontrakto. Vadinas, iš-dirba 300 darbo dienų.

(I. D. „N.“).

APIE DARBUS PORT RADIUME

Port Radium, Alberta.

Šioje srityje žiemos yra „kie-tos“ ir ilgos. Lėdo sukaustyti ežerai tik birželio gale ar lie-pso pradžioje visiškai nuo ledo atsipalaiduoja. Per tris žie-mos mėnesius dienos šviesos beveik nėra: vyrauja lyg ir iš-tisinė naktis. Bet užtat vasarą atsigriebiame, kai per du mė-nesius saulė beveik nenusilei-džia. Ji vos pasiekia horizon-tą ir vėl pradeda kilti.

Temperatūra nusmunka iki 50 laipsnių žemiau nulinio ir dar žemiau. Smego priverčia tiek, kad jamie galima iki kaklo pasi-nerkti.

O dabar apie šikūrimo ga-limybes. Kaip žinia, kasyklose darbas yra paprastas. Bet tai nereikšmia, jog nera reikalingas patyrimas, atseit, savo rūšies išsilavinimas. Pagaliau, norint čia darbo gauti, kartais ir pa-tyrimas nepadaeda. Labai svar-bus dalykas yra — tai apli-kanto sveikata.

Uždabiai: nuo 1,20 dol. iki 1,45 dol. per valandą. Priklau-so nuo laimės — vienas gauna daugiau, kitas mažiau. Daug-taip pat priklauso ir nuo dar-bo rūšies. Be reguliaraus at-lyginimo, gauna dar priedus („bonus“). Kai kurie gauna gana stambius priedus, o tai žymiai padidina ir jų už-darbius.

Įspeju: pradžia gali pasiro-dyti sunki.

Pirmas žingsnis — tai rei-kia parašyti laiškus tokiu adre-su: Mr. Ken Weldon, B. Han-gar, Municipal Airport, Ed-monton, Alta. Laiške reikia pa-žymėti, kokio darbo pageidau-jate (galite rašyti, jog dirbsi-te bet kokią darbą). Jei esate kasyklose dirbę, tai pažymėki-te, kokį darbą ar kokius darbus dirbote. Iš kompanijos gausite laišką, kuriame bus klausama ar jūsų sveikata yra tinkama. Gavę tokį laišką, tuoj eiki-te pas gydytoją sveikatos pa-

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

LIETUVIŠKAS RESTORANAS.
SAVININKAS M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lietuvių bažnyčios. TEL. TR 0141
Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

ŽURNALAI, naujausi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importą ir persiunti-mo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių!

A. PAULAITIS

Import - Export

23 Romsey St. Boston 25, Mass U. S. A.

AUDŽIU TAUTINIUS RŪBUS, juostas, pagalvėles, staltiesėles, užuolaidas ir kt.

Neaukštos kainos.

288—6th Ave. Ville La Salle.

Ald. Bobenaitė-Puniškienė.

DĖMESIO

Villasaliečiams ir apylinkės lietuviams!
Ekspertas radio ir elektinių reikmenų taisyme.
Prekyba ir pataisymai.
PETE'S RADIO SERVICE
7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

Gražiausias mūsų Tėvynės prisiminimas, tai V. AUGUSTINO Lietuvos vaizdų knyga.

TĖVYNĖ LIETUVA

(Our Country Lithuania)

Kaina \$ 5,—, o odiniame įrišime \$ 12,—
Užsakymus su pinigais siųsti tiesiog į leidyklą:
Povilas Ališauskas, 107-17 118 Str. Richmond Hill 19,
N. Y., U. S. A.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
JŲSŲ PATARNAVIMUI.
PRAŠOME APLANKYTI.
7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).
Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING
SERVICE FOR CLOTHES AND
HOUSE FURNISHINGS OF
ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS
CLEANED

CITY-WIDE PICK-UP
AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD
TR. 1135

MONTREALIS 2836

Allard Tr. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaus tus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neper-leistų vandens ir duotu gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiau-sios rūšies karpetus ir foteli-us (Chesterfields), gar-dinus lengvus ir sunkius. Sutaisme rūbus (iširi-mas), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orderį pa-imame iš namų ir pristato-me į namus.

Už mūsų atliktą darbą garentuojame.
Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučiūnas,

A. Majauskas.

DIDŽIOJI JONINIŲ GEGUŽINĖ IR LAUŽAS

ŠI SEKMADIENĮ, BIRŽELIO 22 DIENĄ, MONTREALIO PIKNIKŲ VIETOJE BUS JONINIŲ GEGUŽINĖ PIKNIKAS - LAUŽAS. VISI MONTREALIO, APY-
LINKIŲ IR IŠ KITUR ATVYKUSIEJI LIETUVIAI Kviečiami dalyvauti. Plačiau apie šią gegužinę skaitykite MONTREALIO KRONIKOJE.

MONTREAL

DIDELĖ JONINIŲ GEGUŽINĖ - PIKNIKAS

Ši sekmadienį, birželio 22 dieną, bus didelė Joninių gegužinė - piknikas. Viena iš pikniko idomųjų bus visų Montrealio lietuvių skautų ir skautėlių ruošiamasis laužas, kuriame, kaip skautai moka tai padaryti, bus dainos, žaidimai, konkursai, šokiai ir kiti įdomumai. Skautai pagodins (žiūrėkite jų skelbimą atskirai), kad juo didesnis tautiečių skaičius dalyvautų šioje įvykių programoje, kurią jie turės savo vadovus.

Visuomenei pranešama, kad jau pastatyta daugiau suolų atsistoti. Turintiems automobilių pranešama, kad įvažiuoti į pikniką vietą jau sutvarkytas. Šokėjams rūpintos naujos šokių plokštelės. Laukiamas svečių iš Amerikos.

JONINIŲ LAUŽAS.

Atėinantį sekmadienį, birželio mėn. 22 d., 7 val. vakaro, gegužinių aikštėje, Montrealio skautai ir skautės ruošia joninių laužą. Plati ir įdomi programa bus pajavinama tautinėmis dainomis bei tradiciniais žaidimais.

Visuomenė yra nuoširdžiai kviečiama atsilaikyti ir praleisti bent kelias valandas jaukioje skautiškoje nuotaikoje.

Tuntų Vadovybės.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA BAIGĖ MOKSLO METUS

Tai buvo oficialus aktas, kurio buvo užbaigti mokslo metai. Pradinės mokyklos kursą pabaigė šie mokiniai pagal užbaigimo sekmingumo eilę: Ina Šipelytė, Silvija Pakulytė, Romas Knystautas, Vitolis Šipelis, Nijolė Klėčiūtė, Alg. Gražys, Edm. Baltuonis ir Ilo na Pilypaitytė. Kiti mokiniai perkelti į aukštesnius skyrius.

Pobūvio metu tėvų komitetas ir pp. Zemačiai įteikė mo kytojams dovanų. Pobūvio da lyviams dainavo p. Stravinskai tē ir p. Mašalas.

PAMALDAS UŽ BUVUSĮ LIETUVOS PREZIDENTĄ
A. Smetoną, sekmadienį laike, ir toms pamaldoms pritaikintą pamokslą pasakė AV klebonas kun. J. Kubilius.

LIETUVIS GEIAUSIAS KIRTĖJAS

Abitibi bendrovėje sužinota, kad iš gavusių apie 400 darbų sutarčių, jos žinioje praėjusį sezoną dirbo apie 50 lietuvių. Viso šį sezoną dirbo apie 80 lietuvių. Pusė visų lietuvių bu vo labai geri miško kirtėjai. Ir pats geriausias miško kirtėjas buvo taip pat lietuvis, Liudas Kulnys, kuris sezono metu sukirto 560 kordų ir už-

IŠNUOMOJAMAS priekinis, saulėtas kambarys vedusių po rai arba viengungiams.

357—8 Ave Ville Lasalle.
Telef. HE 0800.

LIETUVISKAS TAXI

mielai patarnaus savo tautie-
čiams. Vestuvėms ir laidotu-
vėms nuolaida. Namų telefonas:
Victoria 2983. Skambinti po
6 val. vak. 23-5

VAIKŲ DARŽELIS

atidaromas „NL“ kaimynystė-
je. Teirautis telefonu: HE
3119.

P. SALCUNŠ
TAISAU BATUS
Priimu kasdien ir
kiekvieną laiką.
82 nr. 7 Ave., Ville Lasalle.
Tel. HE 1772.

dirbo 4.500 dolerių. Bendro-
vės vadovybė pagiria, kad lie-
tuviai yra geri darbininkai.

FILMININKAS P. K. MOTUZAS

ir jo palydovai — p. Jonušas
ir p. Kent, praneša, kad jie po
sėkmingo lietuviškų filmų ro-
dymo Montrealy, namo parvy-
ko laimingai ir dėkoja visiems,
kas filmų rodyką padėjo suor-
ganizuoti ir visiems tautie-
čiams, kurie jų žiūrėjo, nes p.
Motuzui ne tiek svarbu uždare-
bis, kiek garsinimas savo bran-
gios Tėvynės.

MIRĖ INŽINIERIUS LANGĖ

Gauta žinių, kad ilgametis
Kauno elektros stoties inžinie-
rius Langė mirė Belgijoje. Inž.
Langė buvo belgų elektros
bendrovės įgaliotinis.

LANKĖSI SVEČIAI IŠ AMEIKOS

Pas p. Šipelenę iš Chicagos
savo kuru lankėsi trys broliai
— Antanas, Petras ir Vytautas
Bainaraskai, kurie Montrealy
praleido visą savaitgalį.

Pas pp. Aničlauskus lan-
kėsi JAV kariuomenės karys
p. Reikauskas, išstarnavęs jau
5 mėnesius ir gavęs atostogų.

„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

pradėjome leisti vieną dieną
ankščiau, — todėl pranešame
visiems, kad paskutinis termi-
nas žinioms paduoti yra antra
dienis ligi 12 valandos dienos.

Kaip ant nelaimės, ir pra-
eitą ir šį antradienį, kada tu-
rėjome išskyspedituoti laikraš-
tį, audros metu išversti me-
džiai nutraukė laidus ir tuo
pačiu srovę ir ekspedicija vi-
som 24 val. suvėlino.

SERGANTIEJI TAUTIEČIAI

Susirgo Balys Matulevičius,
paguldintas į ligoninę. Agotai
Naubarienei Memorial ligoni-
neje padaryta operacija.

STAIGMENA JAUNAVEDŽIAMS

Praėjusią savaitę pas pp. Gri-
cius, Montgomery gat., buvo
surošta priešvėdinė staig-
mena, p. Gričiūtė ir p. Rasi-
kui, kurioje dalyvavo per 30
asmenų. Jaunieji pasveikinti
ir gražiai apdovanoti, kuriant
naują gyvenimą.

Į vestuves atvyksta iš Korejos.
Birželio 21 d., šeštadienį, Šv.
Kazimiero parapijos bažnyčio-
je tuokiasi Elena Gričiūtė su
Algirdu Rasiškiu. Į šias vestu-
ves iš Korejos atvyksta jau-
nosios brolis Aleksas Gričius.

**ISPĖJA NESPJAUDYTI
GATVĖSE**
Kanačioje veikia įstatymas,
kurio yra draudžiama spjau-
dyti benorai — gatvėje, lauke,
namie ir tt. Dabar sveikatos
departamentas dar kartą pri-
mena šį įstatymą ir pabrėžia,
kad spjaudant yra platinamos
ligos, seilės yra reikalingos
maisto virškinimui ir, be to,
spjaudyti yra negražu, neeste-
tiška.

RASTAS

vyriškas laikrodis, laike birž-
lio įvykių minėjimo, Plateau
salėje. Kreiptis pas K. Toliu
šį, 6640 Mazarin, Ville Emard.
Tel. HE 4077.

VEDYBINIS SKELBIMAS.

Esu 32 metų vyras, kasyklų
darbininkas, gimęs Kanadoje,
bet tėvų išauklėtas lietuviu ir
patriotu. Tėvų noras buvo,
kad sukurčiau lietuvišką šei-
mą, ir aš pats noriu vesti lie-
tuvaite. Todėl, būčiau laimin-
gas, jeigu į šį mano pasisaky-
mą atsilieptų lietuvaite, norin-
ti sukurti lietuvišką šeimą. Pra-
šau rašyti: Mr. P. O., 7722 Ge-
orge St., Ville Lasalle, Mont-
real, P. Q., Canada.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ MONTREALIO
SKYRIUS 1952 m. Birželio 21 d., šeštadienį, RUOŠIA

JONINIŲ VAKARIENĖ

Šokiams gros „MELIODIJOS“ orkestras, pačių šeimi-
ninkių gaminti skanūs valgiai, alus, įdomi loterija,
staigmenos ir kitoki netikėtumai.

Graži proga pagerbti gausingus Montrealio Jonus ir
sutikti savo prietelius.

Pelnas skiriamas naujos Aušros Vartų bažnyčios staty-
bai. Pradžia 7 v. v. Jėjimas 1,50 dol.

MONTREALIO SKAUTŲ STOVYKLOS.

Prasideda vasara, o su ja ir Kanados skautija. Jon gali
stovyklos bei iškylos. Kiekvie-
nas skautas šiam laikui jau ruo-
siasi visą rudenį bei žiemą. Tas
žinias, kurias žiemojimo metu
kiekvienas išmoko, vasarą pri-
taiko praktiniam gyvenimui,
atseit, išlaiko pačios gamtos
egzaminus. Tarp ošiančių mūs-
tų kalbėjimo rengiamose stovyk-
lose. Jis taipgi prašo visus tē
velius bei rėmėjus dėti visas
pastangas šiam uždaviniui įgy-
vendinti.

Pirmoji stovykla įvyks Mont-
realio apylinkėse nuo liepos
m. 18 iki 27 d. Šioje vienos
savaitės stovykloje gali daly-
vauti kiekvienas vilkukas bei
skautas. Registracija vedama
pas s. v. J. Dabkų (7017 Car-
tier St., tel. DO 7422) ir pas
s. v. sklt. V. Piečaitį (6544—
3rd Ave., Rosemount). Stovyk-
los mokestis yra 10.— dol.,
įskaitant keliones išlaidas. Ak-
tyviam, o taipogi ir neturtin-
giems skautams šių išlaidų da-
lį padengs pats Tuntas.

psktn. St. Naginionis,
Montrealio Skautų Tunto
Tuntininkas.

BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖ JIMAS MONTREALY

Šiemet iš esmės buvo žymiai
plačiau, išsamiau ir tvirčiau pa-
darytas. Jeigu būtų tobuliau
suorganizuotas tas minėjimas,
tai jis galėjo būti labai įspū-
dingas ir stiprus. Nes šiemet
prie Pabaltijo tautų nelaimių
dienos minėjimo prisijungė ir
kitos už geležines uždangas at-
sidūrusios tautos, kurių skai-
čius siekia apie 50.

Sekmadienio rytą lietuvių
parapijų bažnyčiose vyko die-
nai pritaikytos pamaldos. Po
pietų Dominion sodely buvo
padėti prie Nežinomojo kario
kapo vainikai. Šiemet padėti
ne tik trijų Pabaltijo tautų
vainikai, bet ir ABN organiza-
cijos apjungiamųjų 50 tautų
vardu vainikas, palydėtas
ABN organizacijos prezidento
prof. Stecko žodžio. Pabaltijo
vardu kalbėjo komiteto pirm.
p. Šileris.

Trečią valandą po pietų
Plateau salėje, kuri buvo už-
pildyta ligi paskutinės vietos
(daug žmonių negalėjo sutilp-
ti), vyko masinis mitingas, ku-
rio iniciatoriais buvo ukrainie-
čiai, sušaukę specialų komitetą
ir apjungę visas tas tautas, ku-
rios įeina į ABN (antikomunis-
tinę tautų bloką). Todėl mitin-
ginge kalbėjo, be iniciatorių uk-
rainiečių, dar estai, latviai, lie-
tuviai, gudaai, slovakai.

Mitinge kalbėjo ir Montre-
alio arkivyskupo atstovas, gra-
žiai pasisakęs apie kovą su ko-
munizmu.

Po visų kalbų ilgą paskaitą
skaitė ABN prezidentas p.
Stecko, buv. nepriklausomos
Ukrainos ministerių pirminin-
kas.

Po šio pranešimo, kuris dau-
giausia buvo taikomas ukrainie-
čiams, buvo priimtos rezolu-
cijos bendrai prieš Rusijos im-
perializmą, prieš komunizmo
bestialiskumą ir prieš genoci-
dą Pabaltijo ir kitose valsty-
bėse.

TORONTO

LIUDNOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS TORONTE

Minėjimas buvo vykdomas
taip, kad Baltų Federacijos
pranešime apie tai sumincita.
Deja, šiemet minėjime dalyva-
vo nedaug žmonių. Salėje, kur
sutelpta apie 3.000 asmenų,
žmonių buvo tikrai apie treč-
dalis. Tas patirtis tarpe su-
kėlė susirūpinimą ir nusivylimą.

PAKVIESTI KONCERTUOTI

Op. sol. E. Kardelienė, pia-
nistas K. Smilgevičius ir dra-
mos akt. B. Pukelevičiūtė pak-
viesti koncertuoti į Toronto
rudenį, rugsėjo mėnesį. Data
ir vieta bus paskelbta vėliau.

TLNF Valdyba.

NEO-KANADIEČIAI BEND ROM JĖGOM STATO NAMUS

The Estonian Houses Co.
Ltd., vasaros pabaigoje už-
baigė savo pirmuosius keturio
likos butų, Queen gatvėje, na-
mus. Šita kooperatyvinė kom-
panija buvo įsteigta 1951 m.
sausio mėn. neo kanadiečių iš
Estijos. Pradžioje per šimtas
naujųjų ateivių įsijungė į šią
kompaniją, kuri gauna paramos
iš Central Mortgage and
Housing Corporation.

Kiekvienas dalininkas yra
įmokejęs 2.000 dol. ir įmoka
dar kitus 1.000 dol. kai užims
butą. Nuomos kainos 100 dol.
mėnesiui dideliai butui. Ma-
žesnis keturių patalpų butas
kainuos 90 dol.

SUSITUOKE

T. Šimkevičiūtė su J. Karta-
vičium ir T. Tamuliūnaitė su
V. Šalvaičiu.

KRIKŠTYNOS

Pakrikštyti Jonas Sadonis,
Eimutis Jonas Birgolas ir Vy-
tautas Viktoras Vadauskas.
Jaunimas gražiai auga, tėvai pa-
tenkinti jaunąją kartą.

LASE SKIRTUMAI ISNYKO

Susiginėjusios Lietuvių At-
gimimo Sąjūdžio pusės susitai-
kė. Vėl abi pusės susiliejo į
vieną organizaciją ir nesant
kos byla panaikinama ne tik
tarp savęs, bet ir teisme. Re-
daktoriui išrinktas A. Do-
cuius.

BALTŲ MOTERŲ TARYBA
sudaryta prie Baltų Federaci-
jos. Pirmininke J. Pats, sek.
A. Lečius ir izd. I. Matusevi-
čiūtė. Atstovėmis prie BF iš-
rinktos J. Pats, A. A. Gailitė
ir E. Garbuzaitė Jurkevičienė.

TORONTO LIETUVIŲ NAMAI

— lietuviškos išlaikymo tvirtovė — užpildyta. Jau artinasi 1
d. rugpjūčio — įmokėjimo ir
nuosavybės sudarymo termi-
nas, tačiau į TLNF kasą pini-
gai plaukia labai išlengva. To-
ronto lietuvių namai bus visų
lietuvių nuosavybė, todėl ir pir-
kite visi TLNF šėrus. Kurie
jau pasirašėte pasirašėjimo la-
pus, paskubėkite įmokėti gry-
nais ar čekiais, vardu: „Lithu-
anian House Fund of Toron-
to“. TLNF šėrai platinami per
organizacijas ir per lietu-
vių prekybininkus. Pinigai
priimami: „Tuipės“ svetainėje,

Mr. McCulley, gimęs Glas-
gowe, Skotijoje, atvyko Kana-
don būdamas septynių metų.
Jis užbaigė Toronto ir Oxior-
do universitetus.
Hart House'as yra vyrų bus-
tinė ir studentų judėjimo cent-
ras Toronto universitete, ku-
ris vaidina svarbią rolę socia-
linio kontakto išvystyme, kaip
studentų tarpe, taip ir tarp
studentų tarpe, taip ir tarp
skatina studentų susidomėji-
mą kultūriniais reikalais.

MOKYKLA — LIETUVY- BES TVIRTOVĖ!

Pirkdami „MOTINOS MO-
VYKLOS“ ženklius — ją
stiprinsite!

DĖMESIO!

Norintiems pirkti arba parduoti namus, krautuves, res-
tauranus ir tt., mielai tarpiunkauju. Nemokamai sutei-
kiu įvairias informacijas, parūpinu tinkamomis sąlygo-
mis paskolas.

Mes turime namų pardavimui įvairiomis kainomis ir
daugiausiai lietuvių mėgstamuose rajonuose bei g-vėse.
Jūsų patarnavimui

JUOZAS KAŠKELIS

Telf.: WA 2646; WA 2647; WA 2648
R. TESLIA REAL ESTATE & INSURANCE BROKER
575 Queen Str. W. (prie Bathurst str. antras aukštas)
TORONTO.

Kalbinė pagalba teismuose, štuokos, nuosavybės perlei-
dimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos (darbo, bu-
to garantijos), pilietybės, paskolų parūpinimo, civilinės
metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose.
— Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir foto-
kopijos. — Visokeriopos informacijos. — Lietuvių in-
teresus gina prityrę specialistai, studijavę Amerikos ir
Europos universitetuose.

UZEIKITE ARBA PARAŠYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUŠKAITIS

907 Dundas West, Toronto, Canada. Tel. EM. 6-4880.